

TARCZA ANTYKRYZYSOWA

Ślązak, Zapiór i Wspólnicy
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych
spółka komandytowa
ul. Modelarska 25
40-142 Katowice

SZiP

ŚLĄZAK,
ZAPIÓR
I WSPÓLNICY

Szanowni Państwo,

Przekazujemy Państwu przygotowane przez prawników naszej Kancelarii omówienie jednego z najistotniejszych polskich aktów prawnych ostatnich dziesięcioleci, mającego w swym założeniu szczególne znaczenie przede wszystkim dla przedsiębiorców – tak zwanej **Tarczy Antykrzysowej**.

Mając na względzie znaczną objętość omawianej regulacji, a także fakt, iż stanowi ona w istocie zbiorczą nowelizację wielu ustaw dotyczących różnych gałęzi prawa, nasz materiał zredagowaliśmy z uwzględnieniem podziału na najistotniejsze dziedziny życia gospodarczego, których dotyczy wprowadzany akt prawny. Chociaż z niemałym zaskoczeniem przychodzi nam odnotować, że do uchwalonego przez Sejm RP pakietu ustaw, w trudnej do ukrycia sprzeczności z jego celem i charakterem, wprowadzono także przepisy modyfikujące normy o charakterze ustrojowym, to jednak te kwestie nie są omawiane w naszym opracowaniu – uznaliśmy, że należy skupić się na kwestiach mających znaczenie dla przedsiębiorców i ich bieżącej działalności.

Niniejsze omówienie **stanowi opis pakietu ustaw składających się na tzw. Tarczę Antykrzysową** w brzmieniu, w jakim zostały one uchwalone przez Sejm RP na posiedzeniu rozpoczętym w dniu 27 marca 2020 r.

Opracowanie zostanie w niezbędnym zakresie zaktualizowane, niezwłocznie po rozpatrzeniu przez Sejm ewentualnych poprawek Senatu oraz przedstawieniu ustaw do podpisu Prezydentowi RP.

Serdecznie dziękuję wszystkim autorom niniejszego materiału – prawniczkom i prawnikom wchodzącym w skład zespołu naszej Kancelarii: Bernadecie Bąk, Łukaszowi Cebuli, Jackowi Drosikowi, Jarosławowi Górze, Joannie Filipskiej, Katarzynie Hebdzie, Mateuszowi Latosińskiemu, Marcie Lazar, Agacie Majewskiej, Zofii Marcinek, Tomaszowi Mrowcowi, Bartoszowi Olszewskiemu, Marcie Radosz-Rostockiej, Pawłowi Ślęzakowi oraz Justynie Żalińskiej. O opracowanie graficzne materiału zadbała Mariola Prysak. Szczególne podziękowania należą się redaktorowi całości - Piotrowi Wielgoszowi.

Niniejsze omówienie przekazujemy nieodpłatnie jak najszerszemu gronu naszych Klientów, a także udostępniamy na stronach internetowych naszej Kancelarii. Nasz zespół, liczący ponad czterdziestu prawników – specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa, pozostaje do Państwa dyspozycji celem wyjaśnienia jakichkolwiek wątpliwości związanych z przedmiotową regulacją.

Michał Badura

Radca prawny i Wspólnik zarządzający

NA TZW. TARCZĘ ANTYKRYZYSOWĄ SKŁADAJĄ SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY:

1. Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw – zwana dalej „Ustawą”;
2. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19;
3. Ustawa o zmianie ustawy o systemie instytucji rozwoju (PFR);
4. Ustawa o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców.

Projekty ww. ustaw zostały uchwalone przez Sejm RP i skierowane 28.03.2020 do Senatu, z wyjątkiem ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców, która nie została jeszcze uchwalona przez Sejm RP

Katowice, 30 marca 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. Prawo Podatkowe	4
II. Prawo Pracy	14
III. Pomoc Publiczna	30
IV. Postępowanie Sądowe i Administracyjne	38
V. Prawo Umów	44
VI. Prawo Zamówień Publicznych	49
VII. Prawo Medyczne	54
VIII. Prawo Spółek	62

I.PRAWO PODATKOWE

ZAGADNIENIE	Zmiany w Podatku od towarów i usług (VAT)
Podstawa prawna	art. 32, 58, 63 Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Paragon fiskalny albo faktura online</u> Podatnicy, którzy prowadzą ewidencję sprzedaży za pomocą kas fiskalnych teraz zobowiązani każdorazowo do wydruku paragonu fiskalnego lub faktury z każdej sprzedaży i wydania go nabywcy, będą mogli, za zgodą tego nabywcy udostępnić mu taki dokument w postaci elektronicznej.</p>	
<p><u>Nowy termin na JPK VAT dla dużych przedsiębiorstw</u> Zgodnie z projektem przesunięty zostanie termin wdrożenia nowego JPK_VAT z deklaracją przez dużych podatników. W pierwotnym założeniu duzi przedsiębiorcy byli obowiązani do jego stosowania już od 1 kwietnia 2020 r. Dla małych i średnich przedsiębiorstw przewidziano termin zastosowania JPK_VAT od 1 lipca 2020 r. Nowa regulacja zakłada, że dla wszystkich termin obowiązkowego stosowania JPK_VAT (JPK_V7M i JPK_V7K) obowiązywać będzie od 1 lipca 2020 r.</p>	
<p><u>Odroczone wejście w życie nowej matrycy VAT</u> Z 1 kwietnia 2020 r. na 1 lipca 2020 r. zostaje odroczone wejście w życie przepisów dot. stosowania nowej matrycy w VAT. Nowa matryca w VAT, ma zastąpić dotychczas stosowaną Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (tzw. PKWiU 2008), na rzecz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nomenklatury scalonej (CN) albo Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) w zakresie towarów oraz • aktualnej (obowiązującej od 1 kwietnia 2020 r.) Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) w zakresie usług.	
<p><u>Przedłużone stosowanie stawki 5% i 8 % podatku dla niektórych produktów</u> Przedłużone zostaje stosowanie 5% i 8 % stawki podatku do 30 czerwca 2020 r. (uprzednio do 31 marca 2020 r.) w odniesieniu do towarów i usług wskazanych w wyliczeniu w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019.1751), dot. z znacznej mierze książek, druku, poligrafii czy nośników sieciowych.</p> <p>WIS wydana przed 1 lipca 2020 r. w odniesieniu do towarów i usług, o których mowa w wyliczeniu w art. 8 ust. 1 i 2 ww. ustawy, będzie wiązać organy podatkowe wobec podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o jej wydanie. Termin uprzednio obowiązujący mówił o WIS wydanych przed 1 kwietnia 2020 r.</p>	
<p><u>14 dni na zgłoszenie do KAS płatności na rachunek spoza Białej Listy Podatników VAT</u> Do 14 dni (zamiast obecnie obowiązujących 3) od dnia zlecenia przelewu zostaje wydłużony termin na złożenie zawiadomienia do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w razie zapłaty należności za dostawę towarów lub świadczenie usług, potwierdzonej fakturą, na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia w Białej Liście Podatników.</p>	
Komentarz	
<p><i>Zmiany w zakresie podatku VAT mają tak naprawdę charakter kosmetyczny i ograniczają się odroczenia wejścia w życie obowiązków nałożonych na podatników.</i></p>	

ZAGADNIENIE	Zmiany w Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych (PIT)
Podstawa prawna	Art. 4 Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Rozliczenie straty spowodowanej koronawirusem możliwe w korekcie do zeznania za 2019 r.</u> Podatnik, który z powodu COVID-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poniósł stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz • uzyskał w 2020 r. łączne przychody o co najmniej 50% niższe od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności, <p>może jednorazowo obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5.000.000,00 zł swój dochód lub przychód uzyskany w 2019 r.</p>	
<p><u>Zmiana limitów zwolnienia przedmiotowego w PDOF</u> Zgodnie z Ustawą, zmieniony zostaje limit zwolnienia przedmiotowego w PDOF. Zgodnie z nim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku zapomóg, wypłacanych z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji, limit w 2020 r. wynosić ma 3000 zł (obecnie: 1.000 zł); • w przypadku zapomóg otrzymanych w wyniku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci z innych źródeł, aniżeli określone w art. 21 ust. 1 pkt 26 lit a), limit wynosić ma 10.000,00 zł (obecnie: 6.000,00 zł); • w przypadku otrzymania przez pracownika, świadczeń rzeczowych i pieniężnych, w całości finansowanych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, limit zwolnienia w 2020 r. i 2021 r. wynosić ma 2.000,00 zł (obecnie: 1.000,00 zł); • w przypadku dopłat do wypoczynku zorganizowanego (np. wczasy, kolonie, obozy, zimowiska), w tym również połączonego z nauką, m.in. pobytu w sanatoriach czy placówkach leczniczo-sanatoryjnych - dzieci i młodzieży do lat 18, w przypadku uzyskania ich z innych źródeł niż te określone w art. 21 ust. 1 pkt 78 lit. a), limit w 2020 r. i 2021 r. wynosić ma 3.000,00 zł (obecnie: 2.000,00 zł). 	
<p><u>Nowe zwolnienia w PDOF</u> Wolne od podatku dochodowego mają zostać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadczenia postojowe wypłacane na mocy Ustawy; • świadczenia polegające na zakwaterowaniu i wyżywieniu. Pracodawca będzie bowiem mógł, na czas oznaczony (ale nie dłużej niż do dowołania za stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii), zmienić system lub rozkład czasu pracy pracowników w sposób niezbędny dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa. W przypadku wystąpienia nadgodzin obowiązany jest do zapewnienia takiemu pracownikowi zakwaterowania i wyżywienia niezbędnego do realizacji jego obowiązków. Oprócz zwolnienia od podatku dochodowego, świadczenie to nie będzie wliczane do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. 	
<p><u>Odliczenie darowizny przekazanej na walkę z COVID-19</u> Podatnik, będzie mógł pomniejszyć podstawę obliczenia podatku lub zaliczki na podatek o darowizny przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19. Co ważne darowizna ma nastąpić na rzecz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotów leczniczych wpisanych do wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, 	

- Agencji Rezerw Materiałowych (cele ustawowe),
- Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwpidemicznych (cele statutowe).

Ustawa wskazuje również progi podlegające odliczeniu. Jeśli darowiznę przekazano:

- do 30 kwietnia 2020 r. - odliczymy 200 % jej wartości;
- w maju 2020 r - odliczymy 150 % jej wartości;
- między 1 czerwca 2020 r. a 30 września 2020 r. - odliczymy 100 % jej wartości;

Zaliczki za marzec i kwiecień 2020 r. płatne do 31 czerwca 2020 r.

W przypadku płatników składek, którzy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne w zw. z COVID-19, termin zapłaty zaliczek na PIT za marzec i kwiecień zostają wydłużony do 1 czerwca 2020 r.

Chodzi tutaj przed wszystkim o:

- pracodawców płacących zaliczki od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego,
- płatników dokonujących świadczeń z tytułu działalności wykonywanej osobiście, w ramach umów zlecenia czy umów o dzieło oraz z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych.

Wydłużony termin na zapłatę podatku od przychodów z budynków

Do 20 lipca 2020 r. zostaje wydłużony termin zapłaty podatku od przychodów z budynków, za miesiące marzec-maj 2020 r. Aby jednak został podatnikowi wydłużony termin zapłaty tego podatku musi spełnić co do zasady łącznie poniższe warunki, tj.:

- ponieść w danym miesiącu negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19,
- przychody uzyskane z pozarolniczej działalności gospodarczej w danym miesiącu muszą być niższe o co najmniej 50% w stosunku do miesiąca analogicznego poprzedniego roku podatkowego. Jeśli ktoś dopiero rozpoczął działalność w 2019 r. - w stosunku do średnich uzyskanych przychodów.

Ulga na złe długi

Dłużnicy, który na skutek epidemii COVID-19 nie wywiązali się ze swoich zobowiązań na rzecz wierzycieli zwolnieni zostali z obowiązku zwiększenia podstawy opodatkowania w ramach tzw. ulgi na złe długi.

Dotyczy to jednak tylko tych podatników, którzy łącznie spełnili następujące warunki:

- podatnik poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- uzyskane przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym przychody, o których mowa w art. 14, są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego, a w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w 2019 r. – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów, o których mowa w art. 14.

Drugi warunek nie dotyczy jednak podatników, którzy:

- stosowali w 2019 r. formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów;
- rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskali w tym okresie przychodów, o których mowa w art. 14;
- rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w 2020 r.

Mały Podatnik może zrezygnować z uproszczonej formy wpłacania zaliczek

Mali podatnicy, którzy ponoszą negatywne skutki COVID-19 i którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą w trakcie tego roku z niej zrezygnować i za okres od marca do grudnia 2020 r. rozliczyć się na podstawie dochodów faktycznie osiągniętych w 2020 r.

Co ważne, o rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek Mały Podatnik poinformuje dopiero w zeznaniu składanym za rok 2020.

Jednorazowe odpisy amortyzacyjne od środków trwałych służących do produkcji maseczek, respiratorów, środków do dezynfekcji

Podatnicy, którzy nabyli środki trwałe w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 i wprowadzili je do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2020 roku, mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej tych środków trwałych. Chodzi tutaj przede wszystkim o: maseczki ochronne, respiratory, środki odkażające, medyczną odzież ochronną, ochraniacze na obuwie, rękawiczki, okulary, gogle, środki do dezynfekcji i higieny rąk.

Możliwe odliczenie kosztów kwalifikowanych przy opracowywaniu produktów do walki z COVID-19

Podatnik, który poniesie w 2020 r. koszty kwalifikowane na działalność badawczo-rozwojową, której celem jest opracowanie produktów niezbędnych do przeciwdziałania COVID-19, będzie mógł je odliczyć od dochodu będącego podstawą obliczenia zaliczki.

Podatek od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej

Podatnicy podatku z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (tj. m.in. prawo patentu, prawo ochronne na wzór użytkowy czy autorskie prawo do programu komputerowego), którzy osiągną w 2020 r. dochody z tego tytułu, w związku z prowadzeniem działań wykorzystanych do przeciwdziałania COVID-19, będą mogli stosować w trakcie roku podatkowego do opodatkowania tych dochodów stawkę podatku -5%, przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy.

Komentarz

Wątpliwości budzi przesłanka rozliczenia straty. Projekt zakłada, że stratę może rozliczyć podatnik, który uzyskał w 2020 r. łączne przychody o co najmniej 50% niższe od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności. Strata będzie zatem mogła być rozliczona po zakończeniu 2020 roku, dopiero wówczas można ustalić, jakie były łączne przychody i porównać je do roku poprzedniego. W tej sytuacji nie wiadomo, jak skorzystać z prawa do korekty zeznania za rok 2019, trzeba będzie prawdopodobnie czekać do zakończenia roku 2020, co jest niezgodne z intuicją, która wskazuje na konieczność porównywania przychodów miesiąc do miesiąca. Tylko w ten sposób można skorzystać z prawa do rozliczenia straty jeszcze w zeznaniu za rok 2019.

Na uwagę zasługuje możliwość rezygnacji z uproszczonego sposobu obliczania zaliczek na podatek dochodowy. W przypadku obniżenia przychodów warto skorzystać z tego uprawnienia, aby nie nadpłacać bieżących zobowiązań.

ZAGADNIENIE	Zmiany w Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (CIT)
Podstawa prawna	Art. 6 Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Rozliczenie straty do 5.000.000,00 zł spowodowanej koronawirusem</u></p> <p>Podatnik, który z powodu COVID-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poniósł stratę w roku podatkowym, który rozpoczął się przed 1 stycznia 2020 r. a zakończy się po 31 grudnia 2019 r., lub rozpoczął się po 31 grudnia 2019 r. a przed 1 stycznia 2021 r. oraz • uzyskał w roku podatkowym, o którym mowa powyżej przychody niższe o co najmniej 50% od przychodów uzyskanych w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym pierwszy rok podatkowy, o którym mowa powyżej <p>może jednorazowo obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5.000.000,00 zł swój dochód uzyskany w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym rok podatkowy, o którym mowa powyżej.</p> <p><u>Odliczenie darowizny przekazanej na walkę z COVID-19</u></p> <p>Podatnik, będzie mógł od podstawy opodatkowania, w celu obliczenia podatku lub zaliczki, odliczyć nieodliczone darowizny przekazane w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19. Co ważne darowizna ma nastąpić na rzecz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotów leczniczych wpisanych do wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, • Agencji Rezerw Materiałowych (cele ustawowe), • Centralnej Bazy Rezerw Sanitarно-Przeciwepidemicznych (cele statutowe). <p>Ustawa wskazuje również progi podlegające odliczeniu. Jeśli darowiznę przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do 30 kwietnia 2020 r. - odliczymy 200 % jej wartości; • w maju 2020 r - odliczymy 150 % jej wartości; • między 1 czerwca 2020 r. a 30 września 2020 r. - odliczymy 100 % jej wartości; <p><u>Wydłużony termin na zapłatę podatku od przychodów z budynków</u></p> <p>Do 20 lipca 2020 r. zostaje wydłużony termin zapłaty podatku od przychodów z budynków, za miesiące marzec-maj 2020 r. Aby jednak został podatnikowi wydłużony termin zapłaty tego podatku musi spełnić co do zasady łącznie poniższe warunki, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponieść w danym miesiącu negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, • przychody uzyskane przez podatnika w danym miesiącu muszą być niższe o co najmniej 50% w stosunku do miesiąca analogicznego poprzedniego roku podatkowego. Jeśli ktoś dopiero rozpoczął działalność w 2019 r. - w stosunku do średnich przychodów uzyskanych w tym roku. 	

Ulga na złe długi

Dłużnicy, którzy na skutek epidemii COVID-19 nie wywiązali się ze swoich zobowiązań na rzecz wierzycieli zwolnieni zostali z obowiązku zwiększenia podstawy opodatkowania w ramach tzw. ulgi na złe długi. Dotyczy to jednak tylko tych podatników, którzy łącznie spełnili następujące warunki:

- podatnik poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19,
- uzyskane przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym przychody, o których mowa w art. 14, są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego, a w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w 2019 r. – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów, o których mowa w art. 14.

Co ważne, drugi warunek nie dotyczy jednak podatników, którzy:

- stosowali w 2019 r. formę opodatkowania, w przypadku której nie ustala się przychodów,
- rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w ostatnim kwartale 2019 r. i nie uzyskali w tym okresie przychodów, o których mowa w art. 14; 3) rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej w 2020 r.

Mały Podatnik może zrezygnować z uproszczonej formy wpłacania zaliczek

Mali podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą z niej zrezygnować w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. W razie rezygnacji podatnika z takiej formy uiszczania zaliczek, zaliczki należne do końca roku oblicza się 1 począwszy od miesiąca, za który podatnik ostatni raz zastosował uproszczoną formę wpłacania zaliczek. Co ważne o rezygnacji z takiej formy uiszczania zaliczek wystarczy poinformować w zeznaniu składanym za rok 2020.

Jednorazowe odpisy amortyzacyjne maseczek, respiratorów, środków do dezynfekcji

Podatnicy, którzy nabyli środki trwałe w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 i wprowadzili je do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2020 roku, mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej tych środków trwałych.

Chodzi tutaj przede wszystkim o: maseczki ochronne, respiratory, środki odkażające, medyczną odzież ochronną, ochraniacze na obuwie, rękawiczki, okulary, gogle, środki do dezynfekcji i higieny rąk.

Możliwe odliczenie kosztów kwalifikowanych przy opracowywaniu produktów do walki z COVID-19-

Podatnik, który poniesie w 2020 r. koszty kwalifikowane na działalność badawczo-rozwojową, której celem jest opracowanie produktów niezbędnych do przeciwdziałania COVID-19, będzie mógł je odliczyć od dochodu będącego podstawą obliczenia zaliczki na podatek, w trakcie roku podatkowego, który:

- rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2020 r. a zakończy się po dniu 31 grudnia 2019 r. lub
- rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2019 r. a przed dniem 1 stycznia 2021 r.

Podatek od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej

Podatnicy podatku z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (tj. m.in. prawo patentu, prawo ochronne na wzór użytkowy czy autorskie prawo do programu komputerowego), którzy osiągną dochody z tego tytułu, w związku z prowadzeniem działań wykorzystanych do przeciwdziałania COVID-19, będą mogli stosować w trakcie roku podatkowego do opodatkowania tych dochodów stawkę podatku -5%, przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy. Chodzi o dochody osiągnięte w roku podatkowym, który:

- rozpoczął się przed 1 stycznia 2020 r. a zakończy się po 31 grudnia 2019 r. lub
- rozpoczął się po 31 grudnia 2019 r. a przed 1 stycznia 2021 r.

Wydłużenie terminy na zgłoszenie schematów podatkowych

Do 30 września 2020 r. zostaje wydłużony termin na złożenie przez podmioty powiązane, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, informacji o cenach transferowych, za rok podatkowy, który rozpoczął się po 31 grudnia 2018 r., a zakończył się przed 31 grudnia 2019 r.

Komentarz

Wątpliwości budzi przesłanka rozliczenia straty. Projekt zakłada, że stratę może rozliczyć podatnik, który uzyskał w 2020 r. łączne przychody o co najmniej 50% niższe od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności. Strata będzie zatem mogła być rozliczona po zakończeniu 2020 roku, dopiero wówczas można ustalić, jakie były łączne przychody i porównać je do roku poprzedniego. W tej sytuacji nie wiadomo, jak skorzystać z prawa do korekty zeznania za rok 2019, trzeba będzie prawdopodobnie czekać do zakończenia roku 2020, co jest niezgodne z intuicją, która wskazuje na konieczność porównywania przychodów miesiąc do miesiąca. Tylko w ten sposób można skorzystać z prawa do rozliczenia straty jeszcze w zeznaniu za rok 2019. Na uwagę zasługuje możliwość rezygnacji z uproszczonego sposobu obliczania zaliczek na podatek dochodowy. W przypadku obniżenia przychodów warto skorzystać z tego uprawnienia, aby nie nadpłacać bieżących zobowiązań.

ZAGADNIENIE	Zmiany w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
Podstawa prawna	Art. 23 Ustawy
Założenia Opis	
<u>Odliczenie darowizny przekazanej na walkę z COVID-19</u>	
Podatnik, będzie mógł od przychodu obliczonego na podstawie art. 11 Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, odliczyć darowizny dokonane w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19.	
Co ważne darowizna ma nastąpić na rzecz:	
<ul style="list-style-type: none"> • podmiotów leczniczych wpisanych do wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19,	

- Agencji Rezerw Materiałowych (cele ustawowe),
- Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych (cele statutowe).

Ustawa wskazuje również progi podlegające odliczeniu. Jeśli darowiznę przekazano:

- do 30 kwietnia 2020 r. - odliczymy 200 % jej wartości;
- w maju 2020 r - odliczymy 150 % jej wartości;
- między 1 czerwca 2020 r. a 30 września 2020 r. - odliczymy 100 % jej wartości

Odliczeniu mogą ulec darowizny nieodliczone na podstawie przepisów o PIT, zaś same odliczenia mogą być przez podatnika uwzględnione przy obliczaniu ryczaftu.

Zwolnienie z obowiązku zwiększania przychodów

Podatnicy zostają zwolnieni z obowiązku zwiększania przychodów za poszczególne okresy 2020 r., o ile co do zasady spełnione zostają łącznie następujące warunki:

- podatnik poniósł w tym roku konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;
- uzyskane przez podatnika w tym okresie przychody działalności gospodarczej są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu 2019;
- w przypadku podatnika, który rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w 2019 roku – w stosunku do uzyskanych w tym roku średnich przychodów działalności gospodarczej.

ZAGADNIENIE	Odroczenie terminu płatności opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego
Podstawa prawna	Art. 1 pkt 10 dot. ppkt 15j i art. 53 Ustawy
Założenia Opis	
Wydłużony zostanie termin do zapłaty opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu. Opłatę bowiem za rok 2020, będzie można uiścić do 30 czerwca 2020 r. Co ważne, powyższe dotyczy także tzw. opłat przekształceniowych, związanych z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności. Termin ten może jednak ulec kolejnemu wydłużeniu za pomocą stosownego Rozporządzenia wydanego przez Radę Ministrów.	

ZAGADNIENIE	Odroczenie terminu płatności podatku handlowego
Podstawa prawna	Art. 47 Ustawy
Założenia Opis	
Do końca 2020 r. odroczone zostaje tzw. podatek handlowy, od sprzedaży detalicznej, do zapłaty którego obowiązane od 1 lipca 2020 r. miały zostać przede wszystkim sklepy wielkopowierzchniowe. Zgodnie z Ustawą, Sprzedawcy detaliczni obowiązani będą do jego zapłaty od 1 stycznia 2021 r.	

ZAGADNIENIE	Zwolnienia z podatku od nieruchomości za część roku 2020
Podstawa prawna	Art. 1 pkt 10 dot. ppkt Art. 15p i 15q Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Możliwe zwolnienia z podatku od nieruchomości</u></p> <p>Nowe przepisy przewidując możliwość wprowadzenia przez poszczególne Rady Gmin zwolnienia z podatku od nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (grunty, budynki, budowle), przedsiębiorcom, którzy wykażą, że ich płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Art.</p>	
<p><u>Odroczenie terminu płatności podatku od nieruchomości</u></p> <p>Niezależnie od podjęcia przez poszczególnych Radnych decyzji, którzy przedsiębiorcy otrzymają możliwość zwolnienia z płatności podatku od nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, również Rada Gminy ma możliwość wydłużenia terminu płatności rat podatku od nieruchomości, ale nie dłużej niż do 30 września 2020 r. Chodzi oczywiście o przedłużenie, wskazanym grupom przedsiębiorców terminów płatności tegoż podatku, w zakresie rat płatnych w kwietniu, maju oraz czerwcu 2020 r.</p>	

ZAGADNIENIE	Brak opłat prolongacyjnych
Podstawa prawna	Art. 1 pkt 10 dot. Art. 15za Ustawy
Założenia Opis	
W przypadku wydania przez organ podatkowy decyzji, na podstawie wniosku podatnika ws. odroczenia terminu płatności lub rozłożenia zaległości na raty, złożonego w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19 albo w okresie 30 dni	

następujących po ich odwołaniu, nie stosuje się przepisów dotyczących obciążenia podatnika opłatą prolongacyjną.

Ponadto, Minister właściwy do spraw finansów publicznych może w drodze rozporządzenia, zaniechać w całości lub w części poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, określając w szczególności rodzaj podatku, zakres terytorialny zaniechania, okres, w którym następuje zaniechanie i grupy obowiązanych, których dotyczy zaniechanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane

ZAGADNIENIE	AKC-RU od 1 września 2020 r.
Podstawa prawna	Art. 60 Ustawy
Założenia Opis	
Do 31 sierpnia 2020 r. zostanie wydłużony okres przejściowy na dostosowanie zmian w obrocie olejami opałowymi. Chodzi o dokonywanie zgłoszeń dotyczących obrotu paliwami opałowymi w formie elektronicznej. Dotychczasowe przepisy zakładały taką konieczność już od 1 kwietnia 2020 r. Wobec tego jeszcze do końca sierpnia 2020 r. możliwe będzie pobieranie i składania oświadczeń o przeznaczeniu paliw opałowych w formie papierowej.	

ZAGADNIENIE	Możliwe zmiany w terminach dotyczących składania sprawozdań finansowych
Podstawa prawna	Art. 1 pkt 10 dot. Art. 15zzh Ustawy
Założenia Opis	
Przepisy Ustawy pozwalają w stanie zagrożenia epidemicznego albo w stanie epidemii, Ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych, aby w drodze rozporządzenia określił inne terminy wypełniania obowiązków m. in w zakresie składania, zatwierdzania czy udostępniania sprawozdań finansowych. Jak wskazana w przepisach. Minister ma przede wszystkim wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji tych obowiązków.	
Komentarz	
<i>Zmiana ma na celu przede wszystkim umożliwienie przedsiębiorcom terminowe złożenie wymaganych przez ustawę sprawozdań finansowych.</i>	

II. PRAWO PRACY

ZAGADNIENIE	Dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników
Podstawa prawna	Art. 15g i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Dofinansowanie w przypadku przestoju</u></p> <p>U przedsiębiorców, u których nastąpił przestój ekonomiczny istnieje możliwość obniżenia wynagrodzenia pracowników, ale o nie więcej niż o 50% i maksymalnie do wysokości wynagrodzenia minimalnego - z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.</p> <p>Przedsiębiorca może otrzymać dofinansowanie do tych wynagrodzeń w wysokości do 50% wynagrodzenia minimalnego.</p> <p>Z możliwości dofinansowania wyłączeni są pracownicy, których wynagrodzenie w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyło 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS.</p> <p><u>Dofinansowanie w przypadku spadku obrotów</u></p> <p>Przedsiębiorca, który został dotknięty spadkiem obrotów gospodarczych może ograniczyć wymiar czasu o 20% nie więcej jednak niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być jednak niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę - z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.</p> <p>Przedsiębiorca może otrzymać dofinansowanie do tych wynagrodzeń do wysokości połowy tego wynagrodzenia, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS.</p> <p><u>Spadek sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym, tj. spadek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • co najmniej o 15% łącznych obrotów w ciągu dwóch kolejnych miesięcy w okresie od 01.01.2020 r. do dnia poprzedzającego złożenie wniosku w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych dwóch kolejnych, miesięcy roku poprzedniego; • co najmniej o 25% pomiędzy dwoma kolejnymi miesiącami w okresie po 01.01.2020 r. <p><u>Kryteria otrzymania dofinansowania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niezaleganie w podatkach i składkach ZUS do końca 2019 r. • do wynagrodzenia pracowników i o odpowiednio wynagrodzenia osób na tzw. zatrudnieniu niepracowniczym - z wyłączeniem zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło. <p>Czas przyznania: 3 miesiące</p>	

Komentarz

Czy przestój musi obejmować cały zakład pracy, czy może obejmować poszczególne części, czy grupy zawodowe?

Czy świadczenia z tytułu przestoju ekonomicznego kumulują się z uprawnieniami związanymi z redukcją wymiaru pracy?

W jaki sposób obliczać wymiar pracy osób na umowach cywilnoprawnych?

Czy osoby na tzw. samozatrudnieniu są objęte regulacją?

Jak należy obliczać okres porównawczy dot. spadku obrotów? Czy może rozpocząć się w trakcie miesiąca kalendarzowego?

ZAGADNIENIE	Dofinansowanie do wynagrodzeń i kosztów prowadzenia działalności
Podstawa prawna	Art. 15 zzb i art.15 zzc Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników</u></p> <p>Pracodawcy, u których nastąpił co najmniej 30 - procentowy spadek obrotów gospodarczych będą mogli ubiegać się o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych tego tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.</p> <p><u>Spadek obrotów</u></p> <p>Rozumiany jako spadek sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.</p> <p><u>Wysokość dofinansowania</u></p> <p>W zależności od wysokości spadku obrotów - nie więcej niż suma odpowiednio od 50% do 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami ZUS - jednak maksymalnie od 50% do 90% minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki ZUS od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika.</p> <p><u>Kryteria otrzymania dofinansowania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc de minimis (mikro, mali i średni przedsiębiorcy) • niezaleganie w podatkach i składkach ZUS do końca 2019 r. • do wynagrodzenia pracowników i osób na tzw. zatrudnieniu niepracowniczym (szeroka definicja ustawowa) - z wyłączeniem zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło.	

- obowiązek utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową, przez okres dofinansowania a następnie, po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu okresowi.

Czas przyznania: do 3 miesięcy

Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności

Przedsiębiorca - osoba fizyczna, który nie zatrudnia pracowników, a został dotknięty spadkiem obrotów gospodarczych, będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Spadek obrotów

Rozumiany jako spadek sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.

Wysokość dofinansowania

W zależności od wysokości spadku obrotów:

- co najmniej 30% - 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie
- co najmniej 50% - 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie
- co najmniej 80% - 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie

Kryteria otrzymania dofinansowania:

- pomoc de minimis (mali i średni przedsiębiorcy)
- niezaleganie w podatkach i składkach ZUS
- do wynagrodzenia pracowników i osób na tzw. zatrudnieniu niepracowniczym (szeroka definicja ustawowa)

Czas przyznania: do 3 miesięcy

Komentarz

Czy możliwe jest jednoczesne skorzystanie z różnych form dofinansowania do wynagrodzeń pracowników?

Czy możliwe jest wnioskowanie o dofinansowanie w razie zawieszenia działalności z powodu COVID-19?

ZAGADNIENIE	Zmiana organizacji pracy w przypadku spadku obrotów
Podstawa prawna	Art. 15 zf Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku pracowników</u></p> <p>W razie spadku obrotów gospodarczych z powodu COVID-19 pracodawca będzie mógł ograniczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> nieprzerwany dobowy odpoczynek pracownika z 11 do co najmniej 8 godzin, odpoczynek tygodniowy z 35 do 32 godzin. <p>Różnica pomiędzy udzielonym a 11-godzinnym okresem wypoczynku powinna być udzielona w okresie 8 kolejnych tygodni.</p> <p><u>Porozumienie dot. zmian warunków pracy</u></p> <p>Z tych samych przyczyn możliwe będzie zawarcie porozumienia z organizacjami związkowymi lub przedstawicielami pracowników:</p> <ul style="list-style-type: none"> wprowadzającego system równoważnego czasu pracy, dopuszczający dobowy limit 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy - nawet gdy nie jest to uzasadnione rodzajem pracy lub jej organizacją; stosowaniu przez czas określony mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z ich umów o pracę – także przez pracodawców objętych układem zbiorowym pracy lub zatrudniających ponad 20 pracowników. <p><u>Kryteria dopuszczalności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> niezaleganie w podatkach i składkach ZUS spadek obrotów gospodarczych (odpowiednio 15% w okresie 2 miesięcy po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego albo lub 25% w okresie miesiąca po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego. 	
Komentarz	
<p><i>Czy możliwe będzie zawarcie porozumienia w razie nieobecności przedstawicieli związkowych/przedstawicieli pracowników z powodów wywołanych COVID-19?</i></p> <p><i>Czy pracodawca będzie miał możliwość zmiany warunków zatrudnienia w razie odmowy przedstawicieli pracowników zawarcia porozumienia?</i></p> <p><i>Czy na skutek zawarcia porozumienia obowiązujący u pracodawcy układ zbiorowy pracy utraci moc?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Dodatkowy zasiłek opiekuńczy
Podstawa prawna	Art. 4 i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Wydłużenie okresu opieki</u></p> <p>Nowela przyznaje prawo do kolejnego dodatkowego 14 dniowego zasiłku opiekuńczego. Jest on niezależny od dotychczas wykorzystanego dodatkowego zasiłku opiekuńczego.</p> <p><u>Rozszerzony krąg uprawnionych:</u> sprawujący osobistą opiekę nad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieckiem do ukończenia 8 roku życia; • dzieckiem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności; • dorosłą osobą niepełnosprawną. <p><u>Kryteria otrzymania zasiłku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia, warsztatu terapii zajęciowej lub innej placówki pobytu dziennego; • niemożność sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19; • zwolnienie od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki; • obowiązek podlegania ubezpieczeniu chorobowemu <p>Ustawa przyznaje Radzie Ministrów możliwość wydłużenia okresu pobierania zasiłku opiekuńczego.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy okres pobierania dodatkowego zasiłku może być łączy z okresem pobierania innych zasiłków związanych ze sprawowaniem opieki nad innym członkiem rodziny?</i></p> <p><i>Czy w dodatkowego zasiłku może skorzystać tylko jedna osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem/niepełnosprawnym?</i></p> <p><i>Czy dodatkowy zasiłek przysługuje, jeśli w gospodarstwie domowym przebywają jeszcze inne osoby, które mogłyby sprawować opiekę?</i></p> <p><i>Kto weryfikuje konieczność sprawowania osobistej opieki przez wnioskodawcę?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Profilaktyczne badania lekarskie
Podstawa prawna	Art. 12a i art. 31m Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zawieszenie niektórych przepisów dot. badań profilaktycznych</u></p> <p>Na okres obowiązywania epidemii zawiesza się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek poddawania pracowników okresowym badaniom lekarskim; • zakaz dopuszczania do pracy bez aktualnego zaświadczenia o braku przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku - w zakresie badań okresowych; • wykonywanie wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich na podstawie skierowania wydane przez pracodawcę; • obowiązek zapewnienia pracownikom zatrudnionym w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwłókniających okresowych badań lekarskich: <ul style="list-style-type: none"> - po zaprzestaniu pracy w kontakcie z tymi substancjami, czynnikami lub pyłami, - po rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli pracownik zgłosi wniosek o objęcie takimi badaniami. <p><u>Przedłużenie ważności badań okresowych</u></p> <p>Zaświadczenia lekarskie, których ważność upłynęła po 7 marca 2020 r. mają zachować ważność przez 60 dni od dnia odwołania stanu epidemii. Po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik będą obowiązani niezwłocznie odpowiednio skierować na badania i wykonać je, jednak nie później niż 60 dni od dnia odwołania tego stanu.</p> <p><u>Możliwość wykonania badań przez innego lekarza:</u></p> <p>W razie braku dostępności lekarza medycy pracy, badania profilaktyczne będzie mógł przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie również inny lekarz. Orzeczenie takie ma pozostać aktualne jeszcze 30 dni od dnia odwołania stanu epidemii.</p>	
Komentarz	
<p><i>Jak rozumieć pojęcia „innego lekarza”, który może wykonać badania profilaktyczne?</i></p> <p><i>Czy zawieszony zostaje również obowiązek wykonywania badań wstępnych i kontrolnych?</i></p> <p><i>Czy można dopuścić do pracy pracownika, którego badania okresowe utraciły ważność przed 7 marca, jednak z uwagi na epidemię nie mógł uzyskać nowego zaświadczenia?</i></p> <p><i>Czy lekarz POZ może odmówić wykonania badań profilaktycznych?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Świadczenie postojowe
Podstawa prawna	Art. 15zq i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>O świadczenia postojowego ze środków Funduszu Pracy ubiegać będą mogły się osoby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzące działalność gospodarczą, • świadczące pracę na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia lub o świadczenie usług, • jeżeli nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. <p><u>Wysokość świadczenia postojowego</u></p> <p>Wysokość świadczenia wynosić ma 80% (2.080,00 zł), a dla osób rozliczających się z formie karty podatkowej - 50 % minimalnego wynagrodzenia (1.300,00 zł). Świadczenie ma nie podlegać oskładkowaniu i opodatkowaniu.</p> <p><u>Kryteria otrzymania świadczenia postojowego:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria ogólne: <ul style="list-style-type: none"> • przestój w prowadzeniu działalności po stronie wnioskującego przedsiębiorcy lub zleceniodawcy, z którymi została zawarta jedna z ww. umów cywilnoprawnych, • przychód wnioskodawcy w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku nie przekroczył 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS. – Dodatkowe warunki dla prowadzących działalność gospodarczą: <ul style="list-style-type: none"> • działalność nie została zawieszona, a jednocześnie przychód z jej prowadzenia uzyskany w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc albo • do zawieszenia działalności doszło nie wcześniej niż 1 lutego 2020 r. – Dodatkowe warunki dla wykonujących umowy cywilnoprawne: <ul style="list-style-type: none"> • umowa została zawarta nie później niż 1 lutego 2020 r.; • wynagrodzenie z tytułu jej wykonywania - co najmniej połowa minimalnego wynagrodzenia - 1.300,00 zł brutto; • złożenie wniosku za pośrednictwem zleceniodawcy. <p>Czas przyznania: świadczenie jednorazowe.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy na wysokość świadczenia postojowego będzie miała wpływ wysokość wynagrodzenia przewidzianego w umowie lub faktycznie wypłacona kwota w razie częściowego wykonania umowy?</i></p> <p><i>Co w sytuacji, gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku wynosi mniej niż 50% minimalnego wynagrodzenia?</i></p>	

W jaki sposób nastąpi weryfikacja przychodu osiąganego przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą?

ZAGADNIENIE	Uelastycznienie czasu pracy w przedsiębiorstwach „zarządzania kryzysowego”
Podstawa prawna	Art. 15x Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zmiana systemu lub rozkładu czasu pracy oraz zlecenia pracy w godzinach nadliczbowych</u></p> <p>Możliwość wprowadzenia zmiany systemu lub rozkładu czasu pracy lub polecenie pracownikom świadczenia pracy w godzinach nadliczbowych dotyczy przedsiębiorców należących do branż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaopatrzenia w energię, surowców energetycznych i paliw; • sieci teleinformatycznych; • zaopatrzenia w wodę; • transportowej; • produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych projektowane wsparcia finansowego; • podwykonawców i dostawców ww. podmiotów, jeśli są kluczowi dla zachowania ich ciągłości; • przedsiębiorców zapewniających funkcjonowanie stacji paliw płynnych; • przedsiębiorców, w stosunku do których Prezes Rady Ministrów wydał polecenie w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. <p>Oznacza to w szczególności możliwość prowadzenia równoważnego czasu pracy dopuszczającego dobowy limit 12 a nawet 16 godzin pracy, a także ruchomego lub przerywanego czasu pracy.</p> <p><u>Warunki zastosowania zmian:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii • niezbędność dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania ww. podmiotów <p>Okres wprowadzonych zmian: czas oznaczony, jednak nie dłużej niż do odwołania epidemii/stanu zagrożenia epidemią.</p> <p>Pracodawca, podejmując ww. działania, będzie miał obowiązek zapewnić zakwaterowanie i wyżywienie objętym nimi pracownikom.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy pracodawcę obciążają dodatkowe koszty związane z zastosowaniem ww. rozwiązań?</i></p> <p><i>Czy pracodawcy nienależący do przedsiębiorstw „zarządzania kryzysowego” mogą zastosować podobne rozwiązania?</i></p> <p><i>Jak powinien zostać zrealizowany obowiązek zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia, o którym mowa w przepisie?</i></p>	

Czy ww. rozwiązanie wpływa na prawo pracowników do urlopu wypoczynkowego oraz ewentualnego dodatkowego zasiłku opiekuńczego?

ZAGADNIENIE	Wydłużenie legalnego pobytu cudzoziemców
Podstawa prawna	Art. 15z i art. 15zd. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Wydłużenie zezwolenia na pobyt czasowy</u></p> <p>Cudzoziemcy, których zezwolenie na pobyt czasowy wygasa w okresie stanu zagrożenia epidemią/stanu epidemii mogą przedłużyć legalny pobyt na terenie RP do 30 dni po odwołaniu tych stanów. Warunkiem legalizacji jest złożenie w tym terminie wniosku o przedłużenie zezwolenia.</p> <p><u>Inne formy pobytu</u></p> <p>Analogiczne zasady dotyczą przedłużenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okresu ważności wizy krajowej; • pobytu w ramach ruchu bezwizowego • pobytu stałego • zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej.	
Komentarz	
<p><i>Jak wprowadzone zmiany wpływają na zatrudnienie cudzoziemców?</i></p> <p><i>Czy w okresie stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii cudzoziemiec może ubiegać się o wydanie zezwolenia/wizy po raz pierwszy?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Zawieszenie opłat prolongacyjnych od składek ZUS
Podstawa prawna	Art. 15zb Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zakres zawieszenia</u></p> <p>Zawieszenie naliczania opłaty prolongacyjnej za zaległe składki ZUS dotyczyć ma należności odroczone lub rozłożonych na raty za okres od 1 stycznia 2020 r. Możliwość zawieszenia nastąpić ma, jeśli złoży</p>	

stosowny wniosek w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii albo w ciągu 30 dni po ich odwołaniu.

Zawarcie umów o odroczenie lub rozłożenie na raty powoduje nienaliczanie odsetek za zwłokę licząc od następnego dnia po dniu wpływu wniosku o udzielenie tych ulg. Nowela wprowadza dodatkowo zwolnienie z opłacania opłaty prolongacyjnej, która była naliczana w miejsce odsetek za zwłokę.

Czas obowiązywania: z mocą od 7 lutego 2020 r.

Komentarz

W jakim okresie po złożeniu wniosku opłata prolongacyjna nie będzie naliczana?

ZAGADNIENIE	Mikropożyczki dla mikroprzedsiębiorców
Podstawa prawna	Art. 15zdz Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Mikropożyczki</u></p> <p>Mikroprzedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o przyznanie niskooprocentowanych pożyczek ze środków Funduszu Pracy. Jednorazowe wsparcie w kwocie do 5.000,00 zł ma być przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Oprocentowanie pożyczki ma być stałe i wynosić w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP.</p> <p>Okres spłaty co do zasady ma nie przekraczać 12 miesięcy, jednak Rada Ministrów może rozporządzeniem przedłużyć okres spłaty.</p>	
<p><u>Kryteria przyznania pożyczki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • status mikroprzedsiębiorcy; • prowadzenie działalności przed dniem 1 marca 2020 r.; • zawarcie we wniosku o udzielenie pożyczki oświadczenia o stanie zatrudnienia na 29 lutego 2020 roku w przeliczeniu na pełne etaty.	
<p><u>Umorzenie spłaty</u></p> <p>Na wniosek mikroprzedsiębiorcy kwota udzielonej pożyczki może zostać w całości umorzona. Wymaga to jednak utrzymania stanu zatrudnienia w stosunku do stanu na 29 lutego 2020 r. przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy za dzień udzielenia pożyczki należy rozumieć dzień podpisania umowy, czy faktycznego otrzymania środków?</i></p>	

Czy poziom zatrudnienia odnosi się tylko do osób zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę, czy również na podstawie umów cywilnoprawnych?

Czy do otrzymania oraz umorzenia mikropożyczki będą uprawnieni mikroprzedsiębiorcy, nie zatrudniający pracowników?

ZAGADNIENIE	Obowiązek informowania o zawartych umowach o dzieło
Podstawa prawna	Art. 36 ust. 17 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
Założenia Opis	
Zmiany ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Celem zmiany zaproponowanej w jest umożliwienie ZUS weryfikowania istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych osób wykonujących umowy nazwane umowami o dzieło. Zmiana wprowadza do ustawy systemowej obowiązek poinformowania przez płatnika składek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zawarciu każdej umowy o dzieło z osobą, z którą płatnik nie pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy nie wykonuje ona pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy – w ciągu 7 dni od dnia zawarcia tej umowy. Informacje dotyczące zawartych umów o dzieło ewidencjonowane mają być na koncie płatnika składek;	
Komentarz	
<i>Czy obowiązek raportowania dotyczy również sytuacji, gdy wykonujący dzieło pozostaje w stosunku pracy z innym podmiotem?</i> <i>Jakie konsekwencje powodować może zaniechanie zgłoszenia do ZUS?</i>	

ZAGADNIENIE	Praca zdalna funkcjonariuszy publicznych
Podstawa prawna	Art. 3 ust. 2 Ustawy
Założenia Opis	
Przepis rozszerza możliwość zlecenia pracy zdalnej również funkcjonariuszom Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno – Skarbowej i Służby Więziennej. <u>Czas obowiązywania:</u> 6 miesięcy od dnia wejście w życie nowelizowanej ustawy, z uwagi na czasowy charakter przepisu.	
Komentarz	

Czy polecenie pracy zdalnej może wiązać się czasową zmianą zakresu obowiązków?
 Co w sytuacji, gdy pracownik nie ma warunków do wykonywania pracy zdalnej?
 Czy zlecenie pracy zdalnej pociąga za sobą dodatkowe obowiązki po stronie pracodawcy?
 Kto decyduje o miejscu wykonywania pracy zdalnej?
 Czy osoby na tzw. samozatrudnieniu oraz umowach cywilnoprawnych są objęte regulacją?

ZAGADNIENIE	Częściowy handel w niedziele
Podstawa prawna	Art. 15i Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Częściowe uchylenie zakazu handlu w niedziele</u></p> <p>Do czasu zakończenia okresu epidemii w okresie 30 dni następujących po jego odwołaniu możliwe jest prowadzenie przez placówki handlowe działalności w zakresie: rozładowywania, przyjmowania i ekspozycji na półkach sklepowych towarów pierwszej potrzeby.</p> <p>Decyzja w zakresie wykonywania ww. czynności należy do samych przedsiębiorców.</p>	
Komentarz	
<p>Co należy rozumieć pod pojęciem produktów pierwszej potrzeby?</p> <p>Czy dopuszczalna jest sprzedaż produktów pierwszej potrzeby w niedziele, by zmniejszyć średnią liczbę klientów odwiedzających placówki handlowe na poszczególne dni tygodnia?</p> <p>Czy przepisy wprowadzają ograniczenie co do godzin, w jakich można wykonywać ww. czynności związane z handlem?</p> <p>Czy wykonywanie ww. czynności możliwe jest również w niedziele będące świętami?</p>	

ZAGADNIENIE	Orzeczenia o niepełnosprawności i niezdolności do pracy
Podstawa prawna	Art. 15h, 15zc Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Orzeczenia o niepełnosprawności</u></p> <p>Przez okres maksymalnie 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego/stanu epidemii (lub wydania nowego orzeczenia) zachowują ważność orzeczenia o niepełnosprawności/orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, których ważność:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upłynęła nie wcześniej niż 90 dni przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, 	

- upływa od dnia wejścia w życie ustawy,

W obu przypadkach **warunkiem koniecznym** dla zachowania ważności orzeczenia na czas określony jest złożenie w ww. okresie, wniosku o wydanie nowego orzeczenia.

Świadczenia:

W powyższym okresie ważność zachowują również karty parkingowe oraz decyzje przyznające świadczenie z pomocy społecznej, wydane w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem (na podstawie decyzji wydanej z urzędu). Zmiana decyzji odnośnie do świadczeń z pomocy społecznej nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani jego aktualizacji.

Orzeczenia o niezdolności do pracy:

Na okres do 30 dni po odwołaniu stanu zagrożenia epidemiologicznego/epidemii, ważność zachowują orzeczenia o:

- częściowej niezdolności do pracy,
- całkowitej niezdolności do pracy,
- całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (wydane na podstawie określonych w ustawie aktów prawnych).

Warunki przedłużenia ważności orzeczenia:

Orzeczenie o niezdolności do pracy zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 (miesiący) od dnia upływu terminu jego ważności, jeśli:

1. upływ terminu ważności minął w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii lub też w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu,
2. wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres został złożony w okresie wydłużonego terminu ważności pierwotnego orzeczenia.

Świadczenia:

Prawo do świadczeń uzależnionych od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji ulega wydłużeniu do końca miesiąca kalendarzowego, w którym upływie wydłużony termin ważności tego orzeczenia, bez konieczności wydania w tej sprawie decyzji

Zasady określone w powyżej mają odpowiednie zastosowanie do orzeczeń, których termin ważności upłynął przed dniem wejścia w życie zmian., W tym wypadku również warunkiem koniecznym jest złożenie wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres, przed dniem wejścia w życie albo w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej a nowe orzeczenie nie zostało wydane.

Komentarz

Czy regulacja odnosi się również do świadczeń rehabilitacyjnych?

Czy możliwe jest przedłużenie okresów ważności orzeczeń ponad okresy wskazane w ustawie?

Czy możliwa jest wypłata świadczenia w wyższej wysokości niż obecna, ze względu na pogorszenie się stanu zdrowia osoby, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności/niezdolności do pracy?

ZAGADNIENIE	Dofinansowanie wynagrodzeń dla niepełnosprawnych
Podstawa prawna	Art. 15a i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zmiany dotyczące zakładów aktywności zawodowej</u></p> <p>W przypadku zawieszenia działalności lub zmniejszenia przychodów z działalności wytwórczej lub usługowej osiągniętych przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej możliwe jest ubieganie się o rekompensatę poniesionych kosztów płacy za zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych.</p> <p><u>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych</u></p> <p>Wprowadzone zostają zmiany do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszerzenia katalogu „kosztów płacy” o składki na Fundusz Solidarnościowy, co ma przyczynić się do możliwości uzyskania wyższych rekompensat w formie dofinansowań płacowych; • zwiększenia kwoty bazowej dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych oraz dodatków do kwoty bazowej; • uprawnień do dokonywania przesunięć w planie finansowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, co ma przyczynić się do utrzymania miejsc pracy; • możliwości udzielenia pracodawcom będącym w trudnej sytuacji finansowej pomocy jako pomocy publicznej <i>de minimis</i>; • czasowego wyłączenia stosowania szeregu regulacji dotyczących wpłat na PEFRON oraz naliczenia kar za niedopełnienie obowiązków, oraz opłat prolongacyjnych. 	
Komentarz	
<p><i>Jak wyglądają warunki ubiegania się o rekompensatę kosztów płacy za pracowników niepełnosprawnych w wypadku zawieszenia działalności lub zmniejszenia przychodów?</i></p> <p><i>Czy konieczne jest spełnienie dodatkowych warunków, aby uzyskać większą kwotę dofinansowania do wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej? Jakiej wysokości dopłatę można otrzymać?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Zmiany dot. PPK
Podstawa prawna	Art. 134 ust.2 Ustawy o pracowniczych planach kapitałowych
Założenia Opis	
<p><u>Zmiana terminów do zawarcia umowy o prowadzenie PPK.</u></p> <p>Został wydłużony termin do zawarcia umowy o prowadzenie PPK o 6 miesięcy dla podmiotów, które zatrudniają co najmniej 50 osób. Wynika to z faktu, że w poprzednim brzmieniu tego przepisu termin do zawarcia umowy PPK dla tej grupy podmiotów zatrudniających upływałby 10 kwietnia 2020r., co mogłoby aktualnie rodzić zrozumiałe komplikacje organizacyjne.</p>	

Komentarz

Czy podmioty, które wprowadziły PPK od 1 stycznia 2020 r. mogą zawiesić odprowadzanie składek do końca wydłużonego terminu?

ZAGADNIENIE	Zwolnienie ze składek ZUS dla mikro i małych przedsiębiorców
Podstawa prawna	Art. 31 zo i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zwolnienie z obowiązku opłacania składek za zatrudnionych.</u></p> <p>Przedsiębiorcy będący płatnikami składek poniżej 10 osób, będą mogli wnioskować o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubezpieczenie społeczne; • ubezpieczenie zdrowotne; • Fundusz Pracy; • Fundusz Solidarnościowy; • Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; • Fundusz Emerytur Pomostowych. <p><u>Zwolnienie ze składek samozatrudnionych</u></p> <p>Przedsiębiorcy niezatrudniający pracowników, których przychód z działalności uzyskany w pierwszym objęty wnioskiem, nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2020 r., mogą ubiegać się o zwolnienie ze składek na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe; • dobrowolne ubezpieczenie chorobowe; • ubezpieczenie zdrowotne; • Fundusz Pracy; • Fundusz Solidarnościowy. <p><u>Kryteria zwolnień:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc <i>de minimis</i> • niezaleganie w opłaceniu składek; • zgłoszenie jako płatnik przed 1 lutego 2020 r. • zwolnienie dotyczy składek ustalonych od obowiązującej wnioskodawcę najniższej podstawy wymiaru. <p>Zwolnieni ze składek na ubezpieczenie zdrowotne i zgłoszeni przez nich członkowie rodziny zachowują prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>Okres zwolnienia: dotyczy składek za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r.</p>	
Komentarz	
W jakim terminie należy złożyć wniosek o zwolnienie ze składek?	

Czy zwolnienie ze składek ZUS od osób zatrudnionych uzależnione jest od kryterium uzyskanego przychodu?

Na jakich zasadach odbywać się będzie zwolnienie z opłacania składek? Czy samo złożenie wniosku o zwolnienie pozwala na zaprzestanie ich opłacania od miesiąca, w którym wniosek został złożony?

Czy i jakimi kryteriami organ kieruje się wydając decyzję o zwolnieniu z obowiązku opłacania składek?

Czy przychód z tytułu zwolnienia z obowiązku opłacania składek, będzie rozumiany jako przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych?

ZAGADNIENIE	Zwolnienie ze składek emerytalno-rentowych rolników
Podstawa prawna	Art. 31 zz Ustawy
Założenia Opis	
<u>Zwolnienie z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe</u>	
Osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym rolników zostaną zwolnione z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r. Ich składki za ten okres opłacone zostaną z budżetu państwa za pośrednictwem KRUS.	
Komentarz	
<i>W jakim trybie następuje zwolnienie ze składek <u>na ubezpieczenie emerytalno-rentowe</u>? Czy wymagała złożenia wniosku o zwolnienie do KRUS?</i>	

III.POMOC PUBLICZNA

ZAGADNIENIE	Udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorcom na ich ratowanie, tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne i restrukturyzację
Podstawa prawna	Ustawa o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców [skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu]
Założenia Opis	
<p><u>Pomoc na ratowanie</u></p> <p>Pomoc na ratowanie ma charakter pilny i tymczasowy, może być udzielana przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej, w celu umożliwienia mu prowadzenia działalności gospodarczej przez okres niezbędny do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opracowania planu restrukturyzacji, 2) likwidacji działalności gospodarczej <p>– oraz przeprowadzenia koniecznych w tym zakresie analiz.</p> <p>Zakłada wsparcie przedsiębiorcy w formie pożyczki na krótki czas, od momentu znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej, do momentu wypracowania planu restrukturyzacji. Warunkiem udzielenia pomocy na ratowanie jest ustanowienie stosownego zabezpieczenia na rzecz ministra właściwego do spraw gospodarki, którego wysokość jest uzależniona od rodzaju, stopnia płynności oraz sytuacji finansowo ekonomicznej oferującego zabezpieczenie przedsiębiorcy znajduącego się w trudnej sytuacji ekonomicznej i powinna mieć wartość nie mniejszą niż 50% kwoty planowanej pomocy publicznej.</p>	
<p><u>Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne</u></p> <p>Tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne w formie pożyczki może być udzielane mikro-, małemu lub średniemu przedsiębiorcy znajdującemu się co do zasady w trudnej sytuacji ekonomicznej w celu umożliwienia temu przedsiębiorcy prowadzenia działalności gospodarczej przez czas niezbędny do wdrożenia działań restrukturyzacyjnych mających na celu przywrócenie długookresowej zdolności do konkurencyjności na rynku.</p> <p>Wysokość tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego jest ograniczona do kwoty niezbędnej do kontynuowania działalności mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy w okresie, na który to wsparcie zostało udzielone, jednak nie dłuższym niż 18 miesięcy. Jeżeli przedsiębiorca w ramach programu pomocowego po otrzymaniu tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego będzie ubiegał się o pomoc na restrukturyzację, okres tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego może zostać przedłużony do momentu udzielenia temu przedsiębiorcy pomocy na restrukturyzację.</p>	
<p><u>Pomoc na restrukturyzację</u></p> <p>Pomoc na restrukturyzację może być udzielana przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w celu realizacji planu restrukturyzacji, który umożliwi przywrócenie temu przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkurencyjności na rynku.</p>	

Pomoc na restrukturyzację jest ograniczona do minimum niezbędnego do przywrócenia przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej długookresowej zdolności do konkurencyjności na rynku, biorąc pod uwagę w szczególności wielkość i formę udzielanej pomocy na restrukturyzację oraz podział obciążeń - posiadanie wkładu własnego na restrukturyzację.

Pomoc na restrukturyzację może być udzielana w formie: pożyczki; objęcia akcji lub udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym albo udziału w podwyższeniu kapitału zakładowego przez podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych udziałów lub akcji; objęcia obligacji; zmiany terminów spłaty pożyczki wobec podmiotu udzielającego pomocy na restrukturyzację; konwersji pożyczki, udzielonej jako pomoc na ratowanie lub jako tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne, na udziały lub akcje przedsiębiorcy, a także w formie ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez: odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty, odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty, umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub w części, umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części – pod warunkiem przeznaczenia równowartości udzielonej pomocy na realizację planu restrukturyzacji.

Beneficjent ubiegający się o pomoc publiczną musi spełnić ustawowe wytyczne, w tym m.in.:

- prowadzić działalność gospodarczą w danej dziedzinie przynajmniej od 3 lat,
- nie prowadzić działalności gospodarczej w sektorach hutnictwa żelaza i stali, górnictwa węgla lub w sektorze finansowym;
- nie prowadzić działalności na rynku, na którym występuje lub może występować długookresowa strukturalna nadprodukcja;

Możliwość udzielenia:

Pomoc może być udzielana, jeżeli zapobiega i prowadzi do ograniczenia trudności społecznych (przez które rozumie się również ryzyko opuszczenia rynku przez przedsiębiorcę w wyniku trudności związanych z zaistnieniem epidemii COVID-19) lub przewyciężenia niedoskonałości rynku, w przypadku, gdy bez jej udzielenia cel ten nie zostałby osiągnięty lub zostałby osiągnięty w mniejszym zakresie.

Częstotliwość korzystania:

Co do zasady pomoc może być udzielona przedsiębiorcy raz na 10 lat.

Sposób udzielenie pomocy publicznej:

Pomocy publicznej w formie wsparcia finansowego udzielać będzie minister właściwy do spraw gospodarki, który będzie mógł powierzyć udzielanie tej pomocy Agencji Rozwoju Przemysłu Spółce Akcyjnej, po pozytywnej weryfikacji pisemnego wniosku składanego przez przedsiębiorcę.

ZAGADNIENIE	Wsparcie działalności twórczej lub artystycznej
Podstawa prawna	Art. 15m i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Możliwość przyznania wsparcia</u></p> <p>Wsparcie finansowe może być przyznane osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, w przypadku gdy działalność twórcza lub artystyczna nie może być kontynuowana w obecnej formie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ze względu na ograniczenia, zakazy i nakazy, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi i może być kontynuowana w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, bez naruszania tych ograniczeń, zakazów i nakazów pod warunkiem zmiany formy upowszechniania tej działalności.</p>	
<p><u>Kryteria otrzymania wsparcia</u></p> <p>Wsparcie finansowe może zostać udzielone, w przypadku gdy działalność osób i jednostek jest działalnością kulturalną objętą mecenatem państwa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 9a ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194) lub działalnością polegającą na produkcji audiowizualnej. Wsparcie jest przyznawane na dofinansowanie wydatków na zmianę formy upowszechniania działalności twórczej i artystycznej.</p>	
<p><u>Podmiot udzielający wsparcia</u></p> <p>Wsparcia finansowego może udzielić minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wyznaczona przez niego państwowa instytucja kultury w ramach programów ogłaszanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wyznaczonej przez niego państwowej instytucji kultury.</p> <p>Szczegółowe warunki uzyskiwania wsparcia finansowego, w tym maksymalną wysokość tego wsparcia, rodzaj wydatków objętych wsparciem, dane, które wniosek o przyznanie wsparcia powinien zawierać, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków określone zostaną w rozporządzeniu Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.</p>	

ZAGADNIENIE	Poręczenie i gwarancja spłaty kredytów zaciągniętych przez średnich i dużych przedsiębiorców
Podstawa prawna	Art. 15zzzd Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Udzielanie poręczeń i gwarancji</u></p> <p>Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez średnich lub dużych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej.</p> <p><u>Zasady udzielania</u></p> <p>Do poręczenia i gwarancji stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, określający, iż poręczenia i gwarancje są terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej. Poręczenia lub gwarancje mogą objąć nie więcej niż 80% pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją.</p>	
Komentarz	
<i>Poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną.</i>	

ZAGADNIENIE	Utrzymanie zdolności kredytowej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców
Podstawa prawna	Art. 31f Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Umożliwienie bankom uwzględnienia szczególnej sytuacji, w jakiej mogą znaleźć się niektórzy kredytobiorcy z segmentu MŚP</u></p> <p>W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kredyt został udzielony przed dniem 8 marca 2020 r. oraz 2) zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r. <p>Zmiana dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Przepisy stosuje się odpowiednio do umowy pożyczki pieniężnej udzielonej przez bank.</p>	

Komentarz

Zmiana stwarza możliwość przedłużenia (utrzymania) kredytów uprzednio udzielonych przez banki klientom, którzy po dniu 30 września 2019 r. byli poddani procesom oceny kredytowej. Celem jest umożliwienie przedsiębiorcom zachowania finansowania bieżącego (przede wszystkim chodzi o kredyty obrotowe) mimo znacznego lub wręcz całkowitego, lecz tymczasowego, wygaszenia działalności z powodu zagrożenia epidemiologicznego.

ZAGADNIENIE	Rozszerzenie i otwarcie katalogu instrumentów i przypadków, które mogą zostać ubezpieczone przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych
Podstawa prawna	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych
Założenia Opis	
<p><u>Ubezpieczenie eksportowe</u></p> <p>Rozszerzono i otwarto katalog instrumentów i przypadków, które mogą zostać ubezpieczone przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE). Ubezpieczenie może dotyczyć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) instrumentów finansujących, rozumianych jako umowa lub inna czynność służąca finansowaniu, w całości albo w części, kontraktu eksportowego, umowy przedsiębiorcy zależnego lub inwestycji bezpośredniej za granicą, w szczególności:<ol style="list-style-type: none"> a. kredytu bankowego, b. pożyczki, c. limitu kredytowego na wystawianie gwarancji lub akredytyw, d. nabycia lub zagwarantowania emisji papierów wartościowych o charakterze dłużnym, w szczególności obligacji, e. wykupu wierzytelności, f. leasingu; 2) kontraktów eksportowych; 3) inwestycji bezpośrednich za granicą; 4) umów przedsiębiorców zależnych.	
<p><u>Nowe cele ubezpieczeń eksportowych</u></p> <p>Celem ubezpieczeń eksportowych jest umożliwienie polskim przedsiębiorcom udziału w międzynarodowym obrocie handlowym oraz wzrostu ich aktywności na arenie międzynarodowej. Celem ubezpieczeń eksportowych jest, w przypadku ubezpieczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) instrumentów finansujących – ochrona jednostek finansujących na wypadek strat poniesionych w związku z finansowaniem kontraktów eksportowych; 2) kontraktów eksportowych – ochrona krajowych przedsiębiorców na wypadek strat poniesionych, w związku z realizacją kontraktu eksportowego, przed wysyłką towarów bądź realizacją usług (ryzyko produkcji) oraz po wysyłce towarów bądź realizacji usług (ryzyko kredytu); 3) inwestycji bezpośrednich za granicą – ochrona krajowych przedsiębiorców na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją inwestycji bezpośredniej za granicą;	

- 4) umów sprzedaży zawartych przez przedsiębiorców zależnych – ochrona przedsiębiorców zależnych na wypadek strat poniesionych w związku ze sprzedażą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.

Celem gwarancji ubezpieczeniowej jest umożliwienie krajowym przedsiębiorcom zawarcia i realizacji kontraktów eksportowych.

Podmioty mogące korzystać z ubezpieczenia eksportowego oraz gwarancji ubezpieczeniowych

Z ubezpieczenia eksportowego jako ubezpieczający lub ubezpieczony oraz gwarancji ubezpieczeniowych mogą korzystać:

- 1) przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą;
- 2) podmioty udzielające instrumentów finansujących;
- 3) przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe;
- 4) członkowie konsorcjum, w skład którego wchodzi przedsiębiorca krajowy realizujący kontrakt eksportowy w ramach tego konsorcjum.

Ubezpieczenie eksportowe może zostać udzielone mimo niespełnienia wymogu krajowych produktów i usług w przypadku, gdy:

- 1) kontrakt został zawarty na okres kredytu poniżej dwóch lat;
- 2) jest ono uzasadnione interesem Rzeczypospolitej Polskiej.

Interes Rzeczypospolitej Polskiej oznacza wymierną korzyść dla Rzeczypospolitej Polskiej wynikającą z konieczności zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu lub utrzymania zatrudnienia, zwiększenia konkurencyjności lub innowacyjności gospodarki polskiej.

Komentarz

Dzięki wprowadzonej zmianie KUKE będzie mogło lepiej odpowiadać na potrzeby różnych branż, np. branży transportowej dzięki rozszerzeniu katalogu ubezpieczanych instrumentów finansowych m.in. o leasing. W związku z COVID-19. ubezpieczeniem będą mogły zostać objęte portfele kredytowe instytucji finansowych dla branż oraz przedsiębiorstw, których głównym obszarem działalności jest eksport dóbr i usług, dla nowych linii finansowych. Dzięki czemu będzie mogło być dostarczane nowe finansowanie, które jest niezbędne dla utrzymania działalności wielu firm. Umożliwia się w związku z COVID-19 finansowanie również wtedy, gdy nie jest spełniony warunek krajowości, a także gdy przedsiębiorstwo lub transakcja ma znaczenie dla interesu narodowego, co zapewni szersze wsparcie potrzeb polskich przedsiębiorców, w szczególności, gdy nie mogą obecnie otrzymać takiego wsparcia na rynku komercyjnym.

ZAGADNIENIE	Uproszczenie procedury odraczania i umarzania m. in. przedsiębiorcom czynszów za najem i dzierżawę nieruchomości będących własnością organów publicznych.
Podstawa prawna	Art. 15zzze
Założenia Opis	
<p><u>Umarzanie, odraczanie i rozkładanie na raty</u></p> <p>Należności pieniężne z tytułu oddania nieruchomości Skarbu Państwa w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadające za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, mogą być umarzane w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu, wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej, bez zgody wojewody.</p> <p><u>Odstąpienie od dochodzenia należności</u></p> <p>Starosta lub prezydent miasta na prawach powiatu (bez zgody wojewody) może również odstąpić od dochodzenia powyższych należności na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.</p> <p>Także minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w odniesieniu do nieruchomości znajdujących się w jego zasobie, może odstąpić lub wyrazić zgodę na odstąpienie, od dochodzenia należności przypadających za okres zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.</p>	
Komentarz	
<i>Przepisy uelastyczniają zasady udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających organom publicznym.</i>	

ZAGADNIENIE	Umarzanie, odraczanie terminów lub rozkładanie na raty spłat należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających jednostkom samorządu terytorialnego.
Podstawa prawna	Art. 15zzzf i art. 15zzzg Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Udzielanie poręczeń i gwarancji</u></p> <p>Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 i które złożyły wniosek o odstąpienie od dochodzenia należności.</p>	

Tymczasowe kompetencje organu wykonawczego

Do czasu określenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zasad udzielania ulg, dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, należności te mogą być umarzone, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa.

Do czasu podjęcia stosownej uchwały wójt, burmistrz, prezydent miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa może postanowić o odstąpieniu od dochodzenia należności, na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Komentarz

Przepisy uelastyczniają zasady udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających organom publicznym.

IV. POSTĘPOWANIE SĄDOWE

I ADMINISTRACYJNE

ZAGADNIENIE	Możliwość przekazywania między sądami spraw pilnych oraz delegowanie sędziów
Podstawa prawna	Art. 14a i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Przekazywanie spraw pilnych</u></p> <p>W przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez sąd powszechny, wojskowy lub administracyjny z powodu COVID-19 prezesa sądów apelacyjnych, wojskowych sądów okręgowych, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, mogą wyznaczyć inny sąd równorzędny/inny wojewódzki sąd administracyjny jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.</p>	
<p><u>Wykaz spraw pilnych</u></p> <p>Sprawami pilnymi są sprawy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania; 2) w których jest stosowane zatrzymanie; 3) w których orzeczono środek zabezpieczający; 4) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd, gdy podejrzany jest zatrzymany; 5) w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania; 6) w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego; 7) o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców; 8) w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu w tym zakładzie lub areszcie; 9) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką; 10) o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego; 11) dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich; 12) dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej; 13) z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 8–12; 14) wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych; 15) o których mowa w tzw. ustawie o sprawcach szczególnie niebezpiecznych; 16) przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie.	

17) w przypadku spraw administracyjnych - sprawami pilnymi są sprawy, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności.

Okres właściwości sądu wyznaczonego

Sąd wyznaczony jako sąd właściwy do rozpoznawania spraw pilnych pozostaje właściwy do zakończenia postępowania w danej instancji.

Możliwość uznania innych spraw za pilne

Prezes właściwego sądu może zarządzić rozpoznanie każdej sprawy jako pilnej, jeżeli jej nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną, a także gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Delegowanie sędziów

Prezesi sądów apelacyjnych mogą delegować sędziów sądów rejonowych, okręgowych lub apelacyjnych (za ich zgodą), do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie rejonowym, okręgowym lub apelacyjnym, na czas określony, do rozpoznawania spraw pilnych, jeżeli z powodu COVID-19 wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Prezes NSA może na tych samych zasadach delegować sędziów NSA oraz sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych.

Tożsame rozwiązania przewidziano także dla sądów wojskowych.

Komentarz

Przytoczone regulacje mają na celu usystematyzowanie pracy sądów powszechnych, wojskowych oraz administracyjnych w sytuacji, w której dojdzie do całkowitego zaprzestania wykonywania czynności przez sąd. Delegowanie spraw pomiędzy sądami zostało ograniczone do spraw pilnych, których katalog został określony w omawianych przepisach, przy czym prezes właściwego sądu będzie posiadał możliwość zarządzić rozpoznanie jako pilnej sprawy spoza wskazanego katalogu. Główną kategorię spraw pilnych stanowią sprawy karne oraz sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

ZAGADNIENIE	Zawieszenie biegu terminów oraz odbywania rozpraw i posiedzeń sądowych
Podstawa prawna	Art. 15zsr i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<u>Zawieszenie biegu terminów prawa administracyjnego</u> W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie rozpoczyna się lub ulega zawieszeniu bieg terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego:	

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę czynności kształtujących prawa i obowiązki jej lub drugiej strony stosunku prawnego,
- 2) zasiedzenia, przedawnienia i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 3) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
- 4) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju.

Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa powyżej, nie dotyczy terminów w m.in. rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych (w rozumieniu omawianej ustawy) oraz do terminu określonego w art. 63² § 5 kodeksu pracy.

Właściwy organ, sąd lub podmiot będzie jednak uprawniony, aby wezwać obowiązane do dokonania czynności w oznaczonym terminie i zakresie, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na groźącą niepowetowaną szkodę materialną. W takim przypadku obowiązany powinien wykonać obowiązek w oznaczonym terminie.

Co istotne, czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów, o których mowa powyżej są skuteczne.

Zawieszenie biegu przedawnienia w sprawach karnych

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii nie biegnie także przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

Zawieszenie biegu terminów sądowych i procesowych

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie rozpoczyna się lub ulega zawieszeniu bieg terminów procesowych i sądowych w:

- 1) postępowaniach sądowych, w tym sądowno-administracyjnych,
- 2) postępowaniach egzekucyjnych,
- 3) postępowaniach karnych,
- 4) postępowaniach karnych skarbowych,
- 5) postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
- 6) postępowaniach administracyjnych,
- 7) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa,
- 8) kontrolach celno-skarbowych,
- 9) postępowaniach w sprawach zw. z rejestrem domen oferujących gry hazardowe,
- 10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw.

Jednakże, jeśli strony lub uczestnicy podejmą czynności w postępowaniach i kontrolach opisanych powyżej, będą one uznane za skuteczne.

Wyłączenie

Analogicznie, wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa powyżej, nie dotyczy terminów w m.in. rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych (w rozumieniu ustawy), a także nie dotyczy niektórych postępowań i kontroli w ramach ustawy Prawo zamówień publicznych.

Możliwość zobowiązania do dokonania czynności

Stroną, uczestnikiem postępowania, kontrolowany, ich kontrahent oraz organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego są obowiązani, na żądanie organu, sądu lub podmiotu, prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę, w wyznaczonym przez nich terminie, do dokonania czynności określonej w tym żądaniu, jeżeli:

- 1) wymaga tego interes publiczny lub ważny interes strony albo kontrolowanego – głównie w sprawach skarbowych i celno-skarbowych;
- 2) niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną – w określonych w Ustawie przypadkach.

Organ, sąd lub podmiot, prowadzące odpowiednio postępowanie lub kontrolę, są zobowiązane wskazać przyczynę wystąpienia z żądaniem.

Zawieszenie przeprowadzania rozpraw i jawnych posiedzeń sądowych

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach uznanych za pilne w rozumieniu ustawy.

Zawieszenie biegu terminów

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie rozpoczyna się lub ulega zawieszeniu bieg terminów:

- 1) na milczące załatwienie sprawy,
- 2) w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
- 3) na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie Ordynacja podatkowa.

Jednakże organ lub podmiot może z urzędu wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną.

Wyłączenie zastosowania przepisów

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie stosuje się:

- 1) przepisów o bezczynności organów oraz o obowiązku organu i podmiotu, prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę, do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezafatwieniu sprawy w terminie;

- 2) wymierzania kar, grzywien ani zasądzania sum pieniężnych za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami od organów lub podmiotów prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę.

Wyłączenie możliwości zaskarżenia beczynności, przewlekłości lub naruszania prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

Zaprzestanie czynności przez sąd, organ lub podmiot, prowadzące odpowiednio postępowanie lub kontrolę, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących beczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Niewykonywanie eksmisji

W okresie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego.

Komentarz

Przedmiotowa regulacja wraz z omawianym uprzednio art. 14a i nast. obrazuje w jaki sposób ustawodawca zamierza uregulować kwestię funkcjonowania sądów, organów oraz stron w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanie epidemii. Naczelną zasadę stanowi zawieszenie terminów procesowych oraz terminów prawa administracyjnego, z wyłączeniem wymienionych w Ustawie kategorii spraw. Strony nie będą w takim wypadku zmuszone do podejmowania działań w celu ochrony swoich praw bądź zmierzających do dochowania wyznaczonych terminów, co należy uznać za słuszny kierunek legislacyjny.

ZAGADNIENIE	Nowy środek zapobiegawczy w sprawach karnych
Podstawa prawna	Art. 267a k.p.k.
Założenia Opis	
<p><u>Zakaz zbliżania i kontaktów z personelem medycznym oraz zakaz publikacji treści godzących w dobra pokrzywdzonego</u></p> <p>Wobec oskarżonego o przestępstwo popełnione w stosunku do członka personelu medycznego, w związku z wykonywaniem przez niego czynności opieki medycznej lub osoby przybranej personelowi medycznemu do pomocy w związku z wykonywaniem tych czynności można orzec nowy środek zapobiegawczy w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego na wskazaną odległość, zakazu kontaktów lub zakazu publikacji, w tym za pośrednictwem systemów informatycznych lub sieci telekomunikacyjnych treści godzących w prawnie chronione dobra pokrzywdzonego.</p> <p>Zakazy te mogą być połączone z poręczeniem majątkowym.</p>	

Zakaz publikacji treści godzących w prawnie chronione dobra pokrzywdzonego

Zakaz ten obejmuje zakaz publikowania i innego udostępniania tych treści niezależnie od tego, czy zostały wytworzone przez oskarżonego czy inną osobę, także za pośrednictwem jakichkolwiek portali internetowych.

Czas stosowania

Czas stosowania zakazów, o których mowa powyżej, określa się przy uwzględnieniu potrzeb w zakresie zabezpieczenia prawidłowego biegu postępowania karnego oraz zapewnienia odpowiedniej ochrony pokrzywdzonemu lub osobom dla niego najbliższym.

Przedłużenie stosowania zakazu na dalszy okres, przekraczający łącznie 6 miesięcy, w postępowaniu przygotowawczym może dokonać, na wniosek prokuratora, sąd rejonowy, w okręgu którego prowadzone jest postępowanie.

Komentarz

Ustawodawca postanowił rozszerzyć dotychczasowy katalog środków zapobiegawczych. Sposób procedowania organów ścigania oraz sądów w tym przedmiocie będzie odbywał się na dotychczasowych zasadach.

V. PRAWO UMÓW

ZAGADNIENIE	Skutki odstąpienia i rozwiązania umów o udział w imprezie turystycznej
Podstawa prawna	Art. 15k Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zwrot opłaty za udział w imprezie turystycznej w przypadku odstąpienia od umowy lub rozwiązania jej</u></p> <p>Jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podróżny odstępuje od umowy o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy z powodu nadzwyczajnych okoliczności występujących w miejscu docelowym, lub • organizator turystyki rozwiązuje umowę, gdyż nie może jej zrealizować z powodu nadzwyczajnych i nieuniknionych okoliczności, i jednocześnie • pozostaje to w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, <p>to odstąpienie to lub rozwiązanie umowy jest skuteczne z mocy prawa po upływie 180 dni od dnia powiadomienia organizatora przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia uczestnika o rozwiązaniu przez organizatora turystyki.</p> <p>Tym samym wydłużeniu ulegnie termin na dokonanie zwrotu opłaty uiszczonej z tytułu udziału w imprezie turystycznej.</p> <p><u>Odstąpienie od umowy lub rozwiązanie jej nie zawsze będzie skuteczne</u></p> <p>Odstąpienie i rozwiązanie nie będą skuteczne, jeżeli podróżny wyrazi zgodę na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych, które to imprezy odbędą się w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć się niezrealizowana impreza turystyczna.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy możliwe jest domaganie się wcześniejszego zwrotu opłaty uiszczonej za udział w imprezie turystycznej w przypadku odstąpienia dokonanego w oparciu o inną podstawę prawną?</i></p> <p><i>Czy w przypadku wygaśnięcia epidemii wirusa SARS – CoV – 2 w miejscu, w którym miała odbyć się impreza turystyczna, przed upływem 180 dni od dokonania odstąpienia lub rozwiązania, są one bezskuteczne?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Wygaśnięcie wzajemnych obowiązków stron w umowach o oddanie do korzystania powierzchni handlowych w sklepach wielkopowierzchniowych
Podstawa prawna	Art. 15ze Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Wygaśnięcie wzajemnych zobowiązań</u></p> <p>W przypadku, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność najemcy, dzierżawcy lub podmiotu korzystającego z powierzchni handlowej, prowadzona w obiekcie handlowym o powierzchni powyżej 2.000 m² została na mocy przepisów prawa zakazana, oraz • działalność ta faktycznie nie jest prowadzona, <p>to strony umowy, już od dnia wprowadzenia zakazu aż do jego zniesienia, są zwolnione ze wzajemnych zobowiązań, t.j. wygasa obowiązek zapłaty czynszu oraz odpowiednio obowiązek udostępnienia powierzchni do prowadzenia działalności handlowej.</p> <p><u>Obowiązek złożenia oferty przedłużenia umowy</u></p> <p>Wynajmujący, wydzierżawiający lub podmiot uprawniony do oddania do użytkowania powierzchni handlowej powinien złożyć swojemu kontrahentowi ofertę przedłużenia umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o 6 miesięcy – oferta ta winna być złożona w okresie 3 miesięcy od chwili zniesienia zakazu.</p> <p>Powyższe unormowania nie mają wpływu na postanowienia Kodeksu Cywilnego regulujące wzajemne stosunki stron umowy w przypadku wprowadzenia ograniczeń prawnych w prowadzeniu działalności gospodarczej.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy możliwe jest dochodzenie odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania umów w przypadku wprowadzenia ograniczeń prowadzenia działalności handlowej?</i></p> <p><i>Czy bez względu na dyspozycję wprowadzonych przepisów możliwe jest wystąpienie do sądu przez stronę umowy z żądaniem dokonania zmiany wzajemnych obowiązków stron (np. wysokości czynszu) z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków związanej z wprowadzonymi zakazami/ograniczeniami?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Skutki rozwiązania umowy dla przedsiębiorcy zajmującego się działalnością eventową
Podstawa prawna	Art. 15zp Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zwrot opłaty za udział w wydarzeniu w przypadku rozwiązania umowy z klientem</u></p> <p>Przedsiębiorca, który zajmuje się działalnością związaną z organizacją eventów (m.in. wystaw, kongresów, imprez rozrywkowych, rekreacyjnych i sportowych), w przypadku rozwiązania umowy z klientem, jeżeli rozwiązanie to pozostaje to w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest obowiązany zwrócić środki otrzymane od klienta w terminie 180 dni od skutecznego rozwiązania umowy.</p> <p><u>Rozwiązanie umowy nie zawsze będzie skuteczne</u></p> <p>Rozwiązanie umowy nie będzie skuteczne jeżeli klient wyrazi zgodę na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki vouchera do realizacji na poczet przyszłych wydarzeń organizowanych przez przedsiębiorcę, które to wydarzenia odbędą się w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć się niezrealizowane wydarzenie.</p> <p>! Rozwiązanie powyższe stosuje się także do podmiotów świadczących usługi hotelarskie.</p>	
Komentarz	
<p><i>Czy regulacje powyższe znajdą zastosowanie bez względu na formę rozwiązania umowy (t.j. wypowiedzenie; odstąpienie; rozwiązania na mocy porozumienia stron) ?</i></p> <p><i>Czy regulacje powyższe znajdą zastosowanie bez względu na to która ze stron umowy zainicjuje jej rozwiązanie?</i></p> <p><i>Czy regulacja znajduje zastosowanie de facto do każdego rodzaju działalności eventowej?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Modyfikacja warunków umowy kredytu i umowy pożyczki udzielonej przez bank na rzecz przedsiębiorcy
Podstawa prawna	Art. 31f Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Możliwość dokonania zmian w umowach na korzyść przedsiębiorców</u></p> <p>Ustawa wprowadza możliwość dokonania zmian warunków i terminów spłaty kredytu i pożyczki udzielonych przez bank na rzecz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mikroprzedsiębiorców, • małych przedsiębiorców, • średnich przedsiębiorców. 	

Zmiany będą możliwe do dokonania w przypadku, gdy:

- kredyt lub pożyczka zostały udzielone przed dniem 8 marca 2020 r. oraz
- zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy, dokonaną przez bank.

Zmiany w zawartych umowach będą uzgadniane w toku obustronnych negocjacji między stronami, przy czym nie mogą prowadzić do pogorszenia sytuacji kredytobiorcy/pożyczkobiorcy.

Komentarz

Czy zmiany będą znajdowały także zastosowanie do innych niż bank podmiotów udzielających pożyczek/kredytów?

Czy zmiany zostaną rozszerzone także w odniesieniu do konsumentów?

ZAGADNIENIE	Przedłużenie okresu obowiązywania terminowych umów najmu lokali oraz generalny zakaz wypowiedania umów najmu
Podstawa prawna	Art. 31s i n. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Możliwość jednostronnego przedłużenia terminowych umów najmu lokali</u></p> <p>Umowa najmu lokalu na czas oznaczony zawarta przed dniem wejścia w życie Ustawy, której okres obowiązywania upływałby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po wejściu w życie Ustawy i zarazem • przed dniem 30 czerwca 2020 r. <p>ulega przedłużeniu na dotychczasowych warunkach na mocy jednostronnego oświadczenia najemcy, które musi zostać złożone najpóźniej w dniu upływu okresu obowiązywania umowy.</p> <p>Rozwiązanie powyższe nie zawsze będzie mogło znaleźć zastosowanie. Nie będzie ono stosowane m.in., gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najemca był w zwłocie z zapłatą czynszu lub innych opłat za co najmniej jeden okres rozliczeniowy - jeżeli łączna kwota tych zaległości przekroczyła kwotę miesięcznego czynszu najmu, • używał lokalu w sposób sprzeczny z umową lub zaniedbywał swoje obowiązki umowne, • wynajął, podnajął lokal lub oddał do bezpłatnego używania osobie trzeciej - bez stosownej zgody wynajmującego. <p><u>Generalny zakaz wypowiedania umów najmu:</u></p> <p>Zgodnie z Ustawą do dnia 30 czerwca 2020 r. nie jest możliwe wypowiedanie najemcy umowy najmu ani wysokości czynszu.</p> <p>Zakaz wypowiedania umów najmu nie dotyczy:</p>	

- w odniesieniu do lokali mieszkalnych m.in.:

- wypowiedzenia w przypadku używania lokalu w sposób sprzeczny z umową lub zaniedbywania obowiązków najemcy,
- wypowiedzenia w przypadku wynajęcia, podnajęcia lokalu lub oddania osobie trzeciej do bezpłatnego używania – bez stosownej zgody wynajmującego.

- w odniesieniu do lokali innych niż mieszkalne m.in.:

- wypowiedzenia w związku z niewłaściwym sposobem korzystania z lokalu,
- wypowiedzenia w związku z koniecznością rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się lokal.

Bezskuteczność już dokonanego wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego jak i dokonanego wypowiedzenia wysokości czynszu najmu lokalu mieszkalnego

Gdy wynajmujący dokonał wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub wypowiedzenia wysokości czynszu najmu w okresie:

- przed dniem wejścia w życie Ustawy i zarazem
- termin wypowiedzenia upływa po dniu wejścia w życie Ustawy, a przed dniem 30 czerwca 2020 roku,

termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r. na mocy jednostronnego oświadczenia najemcy, które musi zostać złożone najpóźniej w dniu 30 czerwca 2020 r.

Oświadczenie o jednostronnym przedłużeniu umowy najmu lokalu mieszkalnego nie będzie mogło być jednak złożone przez najemcę, który jest m.in. w zwłoce z zapłatą czynszu lub innych opłat co najmniej za 3 okresy płatności, pomimo uprzedzenia przez wynajmującego o zamiarze wypowiedzenia umowy i udzieleniu dodatkowego miesięcznego terminu na uregulowanie zaległości.

Komentarz

Czy zakaz wypowiedzania umów najmu dotyczy generalnie wszystkich umów najmu, w tym których przedmiotem są ruchomości?

Czy możliwość jednostronnego przedłużenia okresu obowiązywania umów terminowych najmu lokalu dotyczy także lokali innych niż mieszkalne?

VI. PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

ZAGADNIENIE	Wyłączenia podmiotowe stosowania zamówień publicznych
Podstawa prawna	Art. 6 Ustawy; Art. 31zv Ustawy
Założenia Opis	
<u>Wyłączenie stosowania Prawa Zamówień Publicznych (zwane dalej PZP)</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wyłączenie ma zastosowanie w przypadku zamówień, których przedmiotem są towary lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19; 2) W przypadku zamówień udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna 3) W przypadku zamówień udzielanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	
<u>Warunki skorzystania ze zwolnienia</u>	
Można nie stosować PZP do zamówień i usług, jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> • jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się COVID-19 • jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.	
Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna są zwolnione z stosowania z Ustawy, jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> • są to zamówienia związane z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego lub Polskiemu Funduszowi Rozwoju Spółka Akcyjna na podstawie odrębnych ustaw oraz związanych z realizacją programów rządowych lub innych programów realizowanych ze środków publicznych, które dotyczą instrumentów wsparcia niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wystąpienia COVID-19.	
Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zwolniony z stosowania Ustawy, jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> • w zakresie zamówień na usługi lub dostawy w związku z realizacją zadań związanych ze zwolnieniem z tytułu nieopłaconych składek zgodnie z Ustawą	
Komentarz	
<i>Zamawiający realizujący usługi lub dostawy w związku z pandemią koronawirusa jest zwolniony z obowiązku stosowania Ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Również Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Polski Fundusz Rozwoju S.A. nie stosują Prawa Zamówień Publicznych przypadku działań związanych wdrażaniem instrumentów wsparcia niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wystąpienia COVID-19, a ZUS może zamawiać usługi i dostawy z wyłączeniem PZP w zakresie zwalniania z opłacania składek zgodnie z Ustawą.</i>	

Ustawodawca nie nałożył żadnych ograniczeń na Zamawiającego w zakresie sposobu udzielenia zamówień, kryteriów wyboru Wykonawcy. Czy w takiej sytuacji Zamawiający nie musi stosować żadnych ograniczeń zakupując towary i usługi na walkę z koronawirusem?

ZAGADNIENIE	Możliwość zmian umowy zawartej w trybie zamówień publicznych
Podstawa prawna	Art. 15r Ustawy Art. 15v Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Jakie umowy można zmienić</u></p> <p>Umowy zawarte w trybie zamówień publicznych. Tym samym możliwa jest zmiana umowy na usługi, dostawy oraz roboty budowlane. Strony umowy wzajemnie się informują o wpływie okoliczności związanych z COVID-19, które wpływają lub mogą wpłynąć na należyte realizowanie umowy.</p> <p><u>Warunki jakie należy spełnić, aby móc żądać zmiany umowy</u></p> <p>Przedsiębiorca informujący drugą stronę o wpływie COVID -19 na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - należyte wykonanie umowy; - w zakresie zasadności i wysokości naliczenia kar umownych lub/i odszkodowań <p>winien przedstawić dokumenty lub oświadczenia wskazujące m.in. na to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieobecność pracowników lub innych świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogły uczestniczyć w realizacji zamówienia • iż nałożono na nią decyzję Głównego Inspektora Sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID -19, zgodnie z którymi Wykonawca ma obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych; • nałożono na stronę polecenia wydane przez wojewodę (mogą zostać nałożone organy administracji rządowej oraz samorządowe) lub decyzje wydane przez Premiera (mogą zostać nałożone na osoby prawne, jednostki nie posiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców) • nastąpiło wstrzymanie dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, są trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych. <p>Przedmiotowy wniosek będzie również zasadny, jeśli dotyczy podwykonawcy lub /i dalszych podwykonawców i u nich zaistniały okoliczności wskazane powyżej.</p> <p>Ustawodawca dopuszcza możliwość przedstawienia innych, dodatkowych dokumentów i oświadczeń niż wskazane powyżej na żądanie drugiej strony.</p> <p><u>Termin reakcji Zamawiającego wniosek Wykonawcy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 dni od otrzymania dokumentów lub oświadczeń wskazanych powyżej, w przypadku przedstawienia przez Stronę kolejnych dokumentów lub oświadczeń termin liczony jest od ich otrzymania.	

Rodzaje zmian jakie mogą zostać wprowadzone do umowy

W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego, iż zachodzą przesłanki do uznania, iż prawidłowe wykonanie umowy jest zagrożone zmiany umowy są ustalane w uzgodnieniu z Wykonawcą w zakresie:

- zmiany terminu wykonania umowy, jej czasowego zawieszenia w całości lub części,
- zmian sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
- zmian zakresy świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia.

Łączny wzrost wynagrodzenia spowodowany jedną lub więcej zmianami nie może przekroczyć 50 % wartości pierwotnej umowy.

Dopuszczalne są korzystniejsze zmiany umowy pod warunkiem, iż zostały one przewidziane w tejże umowie.

Wykluczone jest odstąpienie od umowy w sprawie zamówienia publicznego wyłącznie z powodu wystąpienia okoliczności związanych z COVID-19 wpływających na należyte wykonanie umowy wskazanych w tymże przepisie.

Relacje wykonawca – podwykonawca

W przypadku wspólnego stwierdzenia wykonawcy i podwykonawcy, że okoliczności związane z COVID -19 mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, która jest związana z wykonywaniem zamówienia publicznego, strony są uprawnione do dokonania zmian łączącej ich umowy w zakresie analogicznym do zmian pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą (za wyjątkiem wynagrodzenia).

Ustawa a przepisy Kodeksu cywilnego (art. 15v Ustawy)

Co do zasady zastosowanie przedmiotowych rozwiązań nie ma wpływu na prawa strony wynikające z Kodeksu Cywilnego, z zastrzeżeniem, iż wykluczone jest odstąpienie od umowy w sprawie zamówienia publicznego wyłącznie z powodu wystąpienia okoliczności związanych z COVID-19.

Komentarz

Ustawa przewiduje możliwość dokonania zmian umowy w zakresie innym niż wskazane w art. 144 PZP oraz w samych postanowieniach umowy, jeśli okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 wpłynęły lub wpłyną na jej należyte wykonanie.

Problematyczne jest ustalenie kto ostatecznie wskazuje, iż okoliczności związane z COVID -19 mają lub mogą mieć wpływ na należyte wykonanie umowy, gdyż ustawodawca mówi o wniosku Stron w zakresie zmian umowy, ale równocześnie wskazuje, iż to Zamawiający stwierdza, iż wystąpiły okoliczności mające wpływ na prawidłowość realizacji umowy – kto w takim przypadku stwierdzi, iż okoliczności związane z COVID-19 wpłyną na należyte wykonanie umowy, gdy stroną wnioskującą będzie Zamawiający?

Ustawodawca nie przewidział w relacjach wykonawca – podwykonawca limitu wzrostu wynagrodzenia – czy odpowiednio należy stosować zapisy dotyczących relacji Zamawiający – Wykonawca?

Czy w relacji wykonawca – podwykonawca jedna ze stron może odstąpić od umowy wyłącznie ze względu na okoliczności związane z wystąpieniem koronawirusa?

Czy przedmiotowe zapisy dotyczą również dalszych podwykonawców?

Co w sytuacji, kiedy próg wzrostu wynagrodzenia przekroczy 50 % wartości pierwotnego zamówienia?

Czy w ramach działania Zamawiającego uprawniony on jest do obniżenia wysokości kar umownych naliczonych na Wykonawcę w związku stosownie do stopnia wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na prawidłowość realizacji umowy?

ZAGADNIENIE	Zmiany umowy zawartej w trybie zamówień publicznych a przepisy dotyczące odpowiedzialności podmiotów i osób zarządzających tymi podmiotami
Podstawa prawna	Art. 15s Ustawy; Art. 15 t Ustawy; Art. 15u Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Ponoszenie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych</u></p> <p>Ustawa wyłącza stosowanie przepisów o ponoszeniu odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieustalenia lub niedochodzenia od strony umowy należności tyt. kar umownych lub innych odszkodowań związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy o zamówienie publiczne, pod warunkiem, iż strona ta poinformowała o okolicznościach związanych z wystąpieniem COVID-19 które mogą mieć lub miały wpływ na jej realizację; • dokonania zmian umowy o zamówienie publiczne zgodnie z Ustawą tj. art. 15r ust. 4. <p><u>Odpowiedzialność karna</u></p> <p>Wyłączenie odpowiedzialności karnej osób sprawujących funkcje zarządcze, będących Zamawiającym, za przestępstwa niegospodarności (wskazane w art. 296 § 1 do 4 Kodeksu Karnego) w przypadku dokonania zmian umowy o zamówienie publiczne lub nieodchodzenia odszkodowań lub też kar umownych w związku z okolicznościami związanymi z COVID-19, które miały wpływ lub mogły mieć na należyte wykonanie umowy.</p> <p><u>Odpowiedzialność organów spółki z.o.o. lub S.A. za wobec spółki</u></p> <p>Wyłączenie odpowiedzialności członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej i likwidatorów wobec spółki zgodnie z dyspozycją art. 293 § 1 KSH lub 482§ 1 KSH , który nie dochodzi od strony umowy o zamówienie publiczne należności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, które powstały w związku z okolicznościami związanymi z COVID-19, a które były przedmiotem tej stronie (art. 15 r. ust. 1 Ustawy) lub były przedmiotem zmiany umowy o zamówienie publiczne zgodnie z art. 15r ust. 4 Ustawy.</p>	
Komentarz	
<p><i>A co z odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych czy też odpowiedzialnością karną za zmiany umowy nie objęte Ustawą Prawo Zamówień Publicznych w związku z powstaniem okoliczności związanych z COVID -19?</i></p>	

ZAGADNIENIE	Kontrole Prezesa UZP i postępowanie przed KIO
Podstawa prawna	Art. 15zszs ust. 1 i 3 Ustawy (projekt sejmowy _26.03.2020)

Zawieszenie i wstrzymanie terminów

- 1) W przypadku przeprowadzanych kontroli przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych
  - **nie są** zawieszane i wstrzymywane kontrole Prezesa UZP dotyczące kontroli uprzednich współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz kontroli
  - pozostałe kontrole ulegają zawieszeniu i wstrzymaniu w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonych z powodu COVID-19
- 2) W przypadku postępowań przed Krajową Izbą Odwoławczą
  - **nie są** zawieszane i wstrzymywane postępowania dotyczące odwołań od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest zobowiązany na podstawie ustawy.

Obowiązki Prezesa UZP i Prezesa KIO

- mogą wydać zarządzenia dotyczące warunków organizacji urzędowania, zapewnienia stosownych środków bezpieczeństwa celem podejmowania działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19.

Komentarz

Czy wskazane zarządzenie Prezesa KIO będą mogły wskazywać na prowadzenie postępowania odwoławczego przed KIO on –line bez konieczności osobistego uczestnictwa stron i ich pełnomocników?

VII.PRAWO MEDYCZNE

ZAGADNIENIE	Podmioty mogące udzielać świadczeń opieki zdrowotnej związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 i ich finansowanie
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 7 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, • art. 9 Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Wykaz podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19</u></p> <p>Od 8 marca 2020 roku świadczenia opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 mogą być udzielane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, które zostały wpisane do Wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 (dalej zwanego: „Wykazem”). Lista jednostek uprawnionych do wykonywania świadczenia w tym zakresie sporządzana jest przez właściwego miejscowo dyrektora oddziału NFZ i ogłaszana w dzienniku urzędowym województwa (w formie obwieszczenia). Utworzenie wykazu ma zabezpieczyć dostępność świadczeń opieki zdrowotnej.</p> <p>Ustawa o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 rozszerza grupę podmiotów, mogących uzyskać wpis do Wykazu o – posiadających odpowiednie uprawnienia do prowadzenia działalności leczniczej – lekarzy oraz lekarzy dentyków.</p> <p><u>Kryteria uzyskania wpisu do Wykazu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie działalności leczniczej z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeb wynikających z zabezpieczenia na obszarze województwa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, • struktura organizacyjna podmiotu, • rodzaj wykonywanej działalności leczniczej, • zasoby kadrowe i sprzętowe. <p>Powyższe kryteria wskazują, że w pierwszej kolejności w Wykazie uwzględniane będą duże, wyspecjalizowane jednostki, które będą w stanie zapewnić świadczenie usług adekwatnych do potrzeb pacjentów, u których zdiagnozowano chorobę COVID-19.</p> <p><u>Finansowanie</u></p> <p>Uwzględnienie w Wykazie umożliwia finansowanie udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 przez NFZ, w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz ze środków z budżetu państwa. Zasady sprawozdawania i rozliczania świadczeń określił Prezes NFZ (Zarządzenie Nr 40/2020/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu</p>	

Zdrowia z dnia 18 marca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad sprawozdawania oraz warunków rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19).

Podmioty, które nie znajdują się w Wykazie nie będą mogły skorzystać ze źródła finansowania z nowoutworzonych funduszy. Wyjątek stanowią świadczenia udzielone w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 przed dniem wejścia w życie Ustawy – ich finansowanie również odbywa się ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz ze środków pochodzących z budżetu państwa. W tym przypadku do skorzystania z finansowania nie jest wymagane uzyskanie wpisu do Wykazu.

Forma finansowania:

- opłata ryczałtowa za utrzymanie stanu gotowości do udzielania świadczeń,
- wynagrodzenie odpowiadające liczbie i rodzajowi świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Komentarz

Jakie warunki formalne należy spełnić, aby rozpocząć udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19?

Jak uzyskać finansowanie ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz ze środków z budżetu państwa w przypadku udzielania świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 przed wejściem w życie Ustawy?

ZAGADNIENIE	Organizacja pracy podmiotu wykonującego działalność leczniczą
Podstawa prawna	Art. 2, art. 8 oraz art. 15 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
Założenia Opis	
<p><u>Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego</u></p> <p>Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 może odbywać się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego przez jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwą w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia (<i>dalej zwane: „teleporadą”</i>). Podmiotami uprawnionymi do świadczenia usług w formie teleporad są:</p> <p>a) lekarz i lekarz dentysta, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada prawo wykonywania zawodu, • nie jest zawieszony w prawie wykonywania zawodu ani ograniczony w wykonywaniu określonych czynności medycznych na podstawie przepisów o zawodach lekarza i lekarza dentystry lub przepisów o izbach lekarskich, • nie został ukarany karą zawieszenia prawa wykonywania zawodu,	

- nie został pozbawiony możliwości wykonywania zawodu prawomocnym orzeczeniem sądu karnego zakazu wykonywania zawodu albo zawieszony w wykonywaniu zawodu zastosowanym środkiem zapobiegawczym;
- b) podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w formie teleporad jest zwolnione z wpisów do następujących rejestrów:

- Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- rejestru prowadzenia działalności leczniczej.

Wniosek o dostęp do systemu teleinformatycznego:

- składany jest w postaci elektronicznej do jednostki podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia,
- obejmuje oświadczenie o:
  - zamiarze udzielania teleporad,
  - miejscu wykonywania teleporad,
  - czasie wykonywania teleporad – o ile jest to możliwe do określenia,
  - danych dotyczących podmiotu składającego wniosek.

Dokumentacja medyczna

Podmiot udzielający świadczeń opieki zdrowotnej w formie teleporad prowadzi dokumentację medyczną w postaci karty teleporad.

Karty teleporady należy przechowywać przez okres 30 dni od dnia udzielenia teleporady.

Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej pacjentom z podejrzeniem/zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 a udzielanie świadczeń innym pacjentom

Osoba wykonująca zawód medyczny, która uczestniczy w:

- udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej pacjentom z podejrzeniem lub zakażeniem wirusem SARS-CoV-2,
- transporcie ww. osób

nie może uczestniczyć w udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej innym pacjentom. Zakaz ten nie obejmuje udzielania świadczeń za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. W uzasadnionych przypadkach wojewoda może wyrazić zgodę na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej innym pacjentom przez ww. osoby.

Oddelegowanie lekarza do wykonywania czynności niezwiązanych z zakresem jego obowiązków

Pracodawca może skierować lekarza stażystę oraz lekarza odbywającego szkolenie specjalizacyjne do realizacji innych zadań niż wynikające z umowy, na podstawie której odbywają staż podyplomowy lub szkolenie specjalizacyjne. Oddelegowanie przez pracodawcę jest możliwe w przypadku, gdy lekarz nie został uprzednio skierowany do pracy przy zwalczaniu epidemii przez wojewodę.

Rejestr chorób zakaźnych

- prowadzony jest przez inspektorów sanitarnych (powiatowych/wojewódzkich), Głównego Inspektora Sanitarnego lub jednostki specjalistyczne przez nich wskazane,

- obejmuje dane osoby zakażonej, chorej lub zmarłej z powodu choroby zakaźnej, a także osoby narażonej na chorobę zakaźną oraz podejrzanej o zakażenie.

Ustawa wprowadza zmiany w zakresie badań profilaktycznych, orzeczeń o niepełnosprawności, niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji. Zagadnienie zostało omówione w części – Prawo pracy.

Komentarz

Jakie przypadki kwalifikują się do uzyskania zgody wojewody na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej innym pacjentom przez osobę wykonującą zawód medyczny, która udzielała świadczeń osobom z podejrzeniem zarażenia lub zarażonych wirusem SARS-CoV-2?

W jaki sposób można uzyskać zgodę wojewody na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej innym pacjentom przez osobę wykonującą zawód medyczny, która udzielała świadczeń osobom z podejrzeniem zarażenia lub zarażonych wirusem SARS-CoV-2?

W jaki sposób należy nadzorować pracę lekarza, który został oddelegowany do wykonywania innych zadań niż wynikające z umowy, na podstawie której odbywa staż podyplomowy lub szkolenie specjalizacyjne?

Czy jest możliwość wystawienia zwolnienia lekarskiego przez telefon?

ZAGADNIENIE	Towary i usługi medyczne niezbędne do przeciwdziałania COVID-19
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 6 Ustawy, • art. 5 oraz art. 15 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
Założenia Opis	
<p><u>Ograniczenia w obrocie</u></p> <p>1. Ceny maksymalne</p> <p>Ceny produktów, które mogą być wykorzystane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 zostaną określone przez Ministra właściwego do spraw zdrowia poprzez ustalenie ich maksymalnej wysokości oraz urzędowych marż detalicznych. Możliwość ustalenia maksymalnych cen dotyczy: produktów leczniczych o określonej kategorii dostępności, wyrobów medycznych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, produktów biobójczych oraz surowców farmaceutycznych. Wykaz cen maksymalnych zostanie podany do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia.</p> <p>Istnieje również możliwość ustalenia maksymalnych cen lub maksymalnych marży hurtowych i detalicznych stosowanych w sprzedaży towarów lub usług mających istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi.</p>	

2. Obowiązek informacyjny o przeprowadzonych transakcjach i stanach magazynowych

Dodatkowo, na hurtownie farmaceutyczne, apteki, punkty apteczne oraz działy farmacji szpitalnej może zostać nałożony obowiązek **przekazywania do Zintegrowanego Systemu Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi informacji o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach** dotyczących konkretnych produktów, w tym wyrobów medycznych. Rozwiązanie to z założenia ma dotyczyć tylko produktów podstawowych, mających wyjątkowe znaczenie m.in. dla ochrony zdrowia.

3. Brak dostępności produktów i towarów medycznych

Natomiast w przypadku zagrożenia brakiem dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktu leczniczego, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego lub produktu biobójczego może zostać wprowadzone ograniczenie ilości wskazanych produktów, przypadającej na jednego pacjenta w danej jednostce czasu.

Ułatwienia:

- brak obowiązku stosowania przy zamówieniach na towary i usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, o ile zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego (dodatkowe uwagi w części – Prawo zamówień publicznych);
- w przypadku wywozu produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych poza terytorium RP lub ich zbycia podmiotowi prowadzącemu działalność poza terytorium RP Główny Inspektor Farmaceutyczny może poinformować o niewniesieniu sprzeciwu wobec planowanego wywozu lub sprzedaży; w tym wypadku wywóz możliwy jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji.

Kary

- wywożenie produktów leczniczych, zawartych w wykazie produktów zagrożonych brakiem dostępności poza granice RP lub ich sprzedaż podmiotom działającym poza terenem RP bez zgłoszenia, wbrew sprzeciwowi GIF lub przed upływem terminu na zgłoszenie sprzeciwu – **kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5**;
- wywożenie środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych, zawartych w wykazie produktów zagrożonych brakiem dostępności poza granice RP lub ich sprzedaż podmiotom działającym poza terenem RP bez zgłoszenia, wbrew sprzeciwowi GIF lub przed upływem terminu na zgłoszenie sprzeciwu – **kara pozbawienia wolności do lat 2**;
- stosowanie cen – produktów leczniczych o określonej kategorii dostępności, wyrobów medycznych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, produktów biobójczych – wyższych niż określone przez ministra ds. zdrowia – **kara pieniężna w wysokości od 5.000,00 zł do 5.000.000,00 zł**, decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności;
- wielokrotne stosowanie ceny zbytu – wielu produktów, wyrobów lub środków lub na dużą skalę – wyższej niż ustalonej przez ministra ds. zdrowia – **kara pieniężna w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary**;

- nieudzielenie informacji żądanych przez UOKiK lub udzielenie informacji nieprawdziwych/wprowadzających w błąd lub uniemożliwienie/utrudnienie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli w zakresie stosowanych cen zbytu produktów, wyrobów lub środków – **kara pieniężna w wysokości do 5% przychodu osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, ale nie więcej niż 50.000.000,00 zł.**

Komentarz

Gdzie publikowany jest wykaz produktów zagrożonych brakiem dostępności?

Kto przeprowadza kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów o cenie maksymalnej produktów i wyrobów medycznych, wykorzystanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19?

W jaki sposób i w jakiej formie należy uzasadnić odstępnie od stosowania – przy zamówieniach towarów i usług – ustawy Prawo zamówień publicznych?

ZAGADNIENIE	Odpady medyczne
Podstawa prawna	Art. 11a i nast. Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Unieszkodliwianie odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych</u></p> <p>W przypadku, gdy na terenie danego województwa nie ma możliwości unieszkodliwiania odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, wojewoda ma możliwość wydania – w formie decyzji administracyjnej – polecenia, na mocy którego określony podmiot zostanie zobowiązany do gospodarowania takimi odpadami. Polecenie wojewody może być adresowane do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organów administracji rządowej działających w województwie, państwowych osób prawnych, organów samorządu terytorialnego, samorządowych osób prawnych oraz samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, • osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, a także przedsiębiorców. <p><u>Polecenie gospodarowania odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podlega natychmiastowemu wykonaniu (z chwilą jego doręczenia lub ogłoszenia), • nie wymaga uzasadnienia, • może zostać wydane wobec podmiotu, który posiada odpowiednie możliwości techniczne i organizacyjne do jego realizacji. 	

Gospodarowanie odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych:

- unieszkodliwienie powinno następować poprzez:
  - spalanie odpadów przez ich **utlenianie w temperaturze nie niższej niż 850°C**,
  - inne – niż spalanie – procesy termicznego przekształcania odpadów, w tym pirolizę, zgazowanie i proces plazmowy, o ile substancje powstające podczas tych procesów są następnie spalane;
- gospodarowanie odpadami, w tym ich transport, może być realizowane przez **podmioty, które nie posiadają decyzji administracyjnej z zakresu gospodarowania odpadami lub nie uzyskały wpisu do właściwego rejestru** (w zakresie warunków transportu, zbierania i unieszkodliwiania odpadów nie ma zastosowania ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, a w zakresie warunków korzystania ze środowiska – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska);
- nadzór nad prawidłowym gospodarowaniem wskazanymi odpadami sprawuje właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

Komentarz

Czy na podmiot leczniczy może zostać nałożony obowiązek unieszkodliwiania odpadów?

W jaki sposób należy ewidencjonować odpady medyczne o właściwościach zakaźnych?

W jaki sposób należy unieszkodliwiać odpady wytwarzane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 inne niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych?

ZAGADNIENIE	Przystosowanie obiektów budowlanych do udzielania świadczeń zdrowotnych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19
Podstawa prawna	Art. 12 i 31d Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Przystosowanie obiektów budowlanych do przeciwdziałania COVID-19</u></p> <p>Zamierzenia budowlane, podejmowane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, realizowane są w oparciu o uproszczoną procedurę, wyłączając stosowanie przepisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, • ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i aktów planistycznych wydawanych na jej podstawie, • ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. <p>W przypadku realizacji inwestycji związanej z poszerzeniem bazy do udzielania świadczeń zdrowotnych nie mają zastosowania także regulacje dotyczące szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Dzięki temu rozwiązaniu możliwe będzie przystosowanie obiektów placówek medycznych do zmieniających się potrzeb i warunków sanitarno-leczniczych z pominięciem dotychczas nakładanych – na podmioty wykonujące działalność leczniczą – wymogów.</p> <p><u>Obowiązki inwestora, realizującego inwestycję związaną z przeciwdziałaniem COVID-19:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. niezwłoczne poinformowanie organu administracji architektoniczno-budowlanej o: <ul style="list-style-type: none"> • rodzaju, zakresie i sposobie wykonywania robót budowlanych oraz terminie ich rozpoczęcia - w przypadku prowadzenia robót budowlanych, • dotychczasowym i zamierzonym sposobie użytkowania obiektu budowlanego lub jego części - w przypadku zmiany sposobu użytkowania; 2. obowiązek informacyjny dotyczy również robót budowlanych oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie Ustawy. 	
Komentarz	
<p><i>Jaki podmiot powinien nadzorować roboty budowlane, prowadzone w związku z przeciwdziałaniem COVID-19?</i></p> <p><i>Czy organ administracji architektoniczno-budowlanej może ustalić dodatkowe wymagania, dotyczące niezbędnych zabezpieczeń w zakresie prowadzenia robót budowlanych?</i></p> <p><i>Czy po zakończeniu udzielania świadczeń zdrowotnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w budynkach lub pomieszczeniach do tego przystosowanych z pominięciem szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, będzie można udzielać innych świadczeń zdrowotnych?</i></p>	

VIII.PRAWO SPÓŁEK

ZAGADNIENIE	Wprowadzenie zdalnego obradowania i podejmowania uchwał przez zarządy, rady nadzorcze oraz organy właścicielskie spółek kapitałowych
Podstawa prawna	art. 25 i 98 Ustawy
Założenia Opis	
<p><u>Zdalne obrady i głosowanie zarządów i rad nadzorczych</u></p> <p>Na mocy nowelizacji posiedzenia zarządów oraz rad nadzorczych spółek kapitałowych mogą odbywać się odtąd zdalnie oraz za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, bez konieczności uprzedniego zawarcia upoważnienia w umowie lub statucie spółki.</p> <p>Ponadto, o ile umowa lub statut spółki nie zawiera odpowiednich wyłączeń, uchwały ww. organów mogą zostać podjęte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w trybie pisemnym, tzn. bez konieczności fizycznego spotkania się w jednym miejscu, obiegowo, • przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, np. wideo lub telekonferencji, • na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu lub rady nadzorczej. <p>Co ważne, usunięto dotychczas istniejące ograniczenia dotyczące zakazu podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w przypadku gdy dotyczyły one wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej, powołania zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób.</p> <p><u>Zdalne obrady i głosowanie także przez wspólników i akcjonariuszy</u></p> <p>Ustawa wprowadza również zmiany w zakresie elektronicznego obradowania i podejmowania uchwał przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie. Dotychczasowe przepisy zezwalały na podejmowanie uchwał za pośrednictwem środków elektronicznych tylko w wypadkach, gdy umowa lub statut przewidywały taką możliwość.</p> <p>Obecnie wspólnicy i akcjonariusze mogą obradować w formie dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu, lecz przebywających w innym miejscu, jak i głosować przed lub w toku zgromadzenia, zarówno osobiście, jak i przez pełnomocnika.</p> <p>Ponadto, ustawodawca nałożył na rady nadzorcze, a przy ich braku, na wspólników/akcjonariuszy obowiązek uchwalenia regulaminu szczegółowo określającego zasady udziału w zdalnym zgromadzeniu. Przyjęcie regulaminu może nastąpić uchwałą wspólników bez odbycia zgromadzenia, jeżeli wspólnicy reprezentujący bezwzględną większość głosów wyrażą na piśmie zgodę na treść tego regulaminu. Ustawa nie wskazuje jednak jednoznacznie czy uchwalenie regulaminu jest warunkiem niezbędnym do odbycia zgromadzeń zdalnych, zważywszy, że o sposobie i zasadach uczestniczenia w zgromadzeniu na odległość należy poinformować w zawiadomieniu.</p> <p><u>Możliwość objęcia nowelizacją także zgromadzeń zwołanych przed dniem wejścia w życie Ustawy</u></p> <p>Możliwość przeprowadzenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej dotyczy również tych zgromadzeń, które były zwołane przed dniem wejścia w życie Ustawy. Zwołujący może postanowić</p>	

o umożliwieniu uczestniczenia w nich w powyższym trybie pod warunkiem, że poinformuje o tym w sposób przewidziany do zwołania zgromadzenia, nie później niż na 4 dni przed dniem jego odbycia.

Zdalne obrady spółek publicznych

Powyższe ułatwienia dotyczą również spółek publicznych. W wypadku, gdy zdecydują się one na odbycie zgromadzenia na odległość, mają obowiązek zapewnienia transmisji obrad w czasie rzeczywistym. Jeżeli akcjonariusz odda tym sposobem głos, spółka ma obowiązek niezwłocznie przesłać akcjonariuszowi elektroniczne potwierdzenie otrzymania głosu. Nowelizacja przewiduje również możliwość złożenia wniosku o potwierdzenie głosu oddanego elektronicznie.

Czas obowiązywania: przewiduje się, że powyższe ułatwienia zostały wprowadzone do kodeksu spółek handlowych na stałe

Komentarz

Zmiany stanowią odpowiedź na zgłaszane od wielu lat potrzeby rynku i należy oceniać je pozytywnie, jednak nowelizacja nie daje odpowiedzi na pytania dotyczące wymogów technicznych i ograniczeń niezbędnych do identyfikacji członków organów i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

Dyskusyjne jest również jak powyższe ułatwienia mają się do ograniczeń dotyczących obowiązku zachowania tajności głosowania nad uchwałami w przypadkach wskazanych w art. 247 §2 i 3 kodeksu spółek handlowych – oraz czy i w jaki sposób przeprowadzone w powyższy sposób obrady muszą zostać utrwalone na piśmie.

ZAGADNIENIE	Zmiany w funkcjonowaniu Komisji Nadzoru Finansowego względem spółek publicznych
Podstawa prawna	art. 1 Ustawy (dodane art. 31za. i art. 31zb.)
Założenia Opis	
<p><u>Zawieszenie biegu terminów na podjęcie czynności przez KNF – art. 31 za.</u></p> <p>Na mocy ustawy, w wypadku wprowadzenia na terenie RP stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii, do momentu, aż nie zostaną one odwołane, nie rozpoczyna się lub ulega zawieszeniu bieg terminów do podjęcia przez KNF czynności, w tym także czynności nadzorczych, załatwiania spraw oraz wydania decyzji lub postanowień kończących postępowania w sprawie. Zawieszeniu ulegają również terminy na wniesienie sprzeciwu, chyba, że KNF zdecyduje się podjąć czynności.</p>	
<p><u>Zniesienie obowiązku zatwierdzenia memorandum informacyjnego – art. 31zb.</u></p> <p>W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii oraz miesiąc po ich odwołaniu, nie stosuje się wymogu złożenia do KNF wniosku o zatwierdzenie memorandum informacyjnego, o którym mowa w art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.</p>	

Czas obowiązywania:

zawieszenie terminów – w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii, zniesienie obowiązku zatwierdzenia memorandum – w czasie obowiązywania ww. stanów i miesiąc po ich odwołaniu.

Komentarz

Ograniczenie działalności KNF dotknie spółki publiczne i inne podmioty, które realizują ofertę publiczną (także w ramach equity crowdfundingu) lub lokują swoje papiery wartościowe na rynku regulowanym. Podmioty te będą musiały zrewidować harmonogramy planowanych emisji, a być może zmienić podejście do bieżącej działalności i realizowania obowiązków informacyjnych.

ZAGADNIENIE	Możliwość zmiany terminu na podjęcie uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń w spółkach publicznych
Podstawa prawna	art. 1 Ustawy (dodanie art. 15 zzw.)
Założenia Opis	
<p>Na wypadek ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii, minister właściwy do spraw instytucji finansowych może określić inny termin podjęcia przez walne zgromadzenie spółki publicznej uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej, o której mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Minister, wydając odpowiednie rozporządzenie, bierze pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji powyższego obowiązku.</p>	
Komentarz	
<p><i>Powyższy obowiązek wskazania wysokości wynagrodzeń członków organów spółek może zostać odroczony tylko na podstawie decyzji ministra wyrażonej w rozporządzeniu.</i></p>	

ZAGADNIENIE	Przedłużenie terminu na dokonanie zgłoszenia spółek do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych
Podstawa prawna	art. 48 Ustawy
Założenia Opis	
<p>Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu nakładała na istniejące dotychczas spółki obowiązek dokonania zgłoszenia do Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych do 13 kwietnia 2020 r.</p> <p>Pomimo, że zgłoszenie CRBR dokonywane są elektronicznie, obowiązujące obostrzenia, w tym zakazy przemieszczania się mogą utrudnić a niejednokrotnie uniemożliwić przykładowo uzyskanie stosowanych</p>	

---

dokumentów lub załatwienie formalności związanych z uzyskaniem podpisu elektronicznego. W związku z powyższym ustawodawca przedłużył datę dokonania zgłoszenia dla spółek zarejestrowanych w KRS przed wejściem w życie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu o kolejne 3 miesiące, tj. do 13 lipca 2020 r.

Komentarz

Należy pamiętać, że nowopowstałe spółki nadal mają obowiązek dokonania zgłoszenia w ciągu 7 dni od ich wpisu do rejestru przedsiębiorców. Spółki, które dokonały już zgłoszenia nadal mają obowiązek zgłoszenia każdej zmiany przekazanych informacji w ciągu 7 dni od ich zmiany.

Ślązak, Zapiór i Wspólnicy Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

ul. Modelarska 25
40-142 Katowice

tel. +48 32 783 88 00

kontakt@kancelaria-szip.pl

www.kancelaria-szip.pl

ZASTRZEŻENIE PRAWNE

Niniejszy dokument składa się z omówienia i wyjaśnień dotyczących rozwiązań proponowanych w tzw. Tarczy Antykryzysowej oraz komentarzy.

Zastrzegamy, że informacje zawarte w niniejszym opracowaniu mają charakter ogólny i nie stanowią opinii prawnej.
